

Πάντα τὰ ἔσθιν

ΤΡΙΜΗΝΙΑΙΟ
ΙΕΡΑΠΟΣΤΟΛΙΚΟ
ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ
ΕΤΟΣ ΚΣΤ' – ΤΕΥΧΟΣ 102
ΑΠΡΙΛΙΟΣ - ΜΑΪΟΣ
ΙΟΥΝΙΟΣ 2007
ΚΩΔΙΚΟΣ 3536

ΤΕΛΟΣ ΣΤΗΝ ΑΓΩΝΙΑ

‘Ο Albert ήρθε στήν Kananga πρόσφυγας· διωγμένος από τό Kolwezi, μαζί μέχιλιάδες ἄλλους Κασάΐδες. Μηχανικός αύτοκινήτων, μάστορας καλός, ἀλλά, τώρα, ἄνεργος. Τέλειωσε ἡ σύμβαση· τόν ἀπέλυσαν. Καὶ ἦταν πολύτεκνος· 10 τά παιδιά του –ἀγόρια, κορίτσια– νά τοῦ ζήσουν. Δυό του ἀδέρφια ἀπό χρόνια ὑπάλληλοι στήν Ὁρθόδοξην Ἱεραποστολήν μας· τίμιοι, ἐργατικοί, μόνιμοι καὶ Ὁρθόδοξοι οἱ ἕδιοι καὶ οἱ οἰκογένειές τους. ‘Ο Albert (Ρωμαιοκαθολικός), ἄγνωστός μας. Τόν ἔσφιγγέ ή ἀνεργία καὶ οἱ ποιλήες ἀνάγκες (12 στόματα!). Ἡρθε στήν αὐλήν μας ζητώντας δουλειά. Μήπως, κοντά στά δυό ἀδέρφια του... Κάτι ἔγινε. Συντηρητής αύτοκινήτων. ’Οχι καί ποιλά. Τό μόνο καλό, πού προέκυψε, ὅτι στήν αὐλήν μας γνωρίστηκε μέ τά ὥρθόδοξα βιβλία μας, μέ τούς ἀγίους μας, πού τούς μελετοῦσε μέ δίψα στά συναξάρια μας. Ἀλλά στή λατρεία μας δέν ἐρχόταν. Προσευχόταν μέ τούς παπικούς.

Τό βάρος τῆς φτώχειας τόν πίεζε. Δέν ταβγάζε πέρα ὁ ἄνθρωπος. ‘Ο ἕδιος καὶ ἡ εὔσεβής γυναίκα του προσεύχονταν καί.. νήστευαν! (ἄν καί ἡ δίαιτά τους ἦταν μιά ἀτέλειωτη Μεγάλη Τεσσαρακοστή). Ἡ σύζυγος μαγείρευε γιά τούς ἄλλους καὶ ἡ ἕδια ἔκανε τριήμερη νηστεία γιά νά «πιαστεῖ», ὅπως ἔλεγε. Ἐπειδή τίς ἄλλες μέρες ἦταν ἀναγκαστική ἡ νηστεία, ἀφού δέν είχαν τίνα φᾶνε καὶ δέν μποροῦσε «νά λογαριαστεῖ γιά νηστεία».

Αὐτές τίς δεπτομέρειες μᾶς τίς διηγήθηκε ὁ Μαρτίνος, ὁ μεγαλογυίος, ὅταν, ἀργότερα, βαφτισμένος καὶ μικρομπαμπάς, προσελήφθη στίς ἐργασίες τῆς Ἱεραποστολῆς μας, μέ ἐντυπωσιακή ἀφοσίωση στά ἔργα του.

Περνοῦσε ὁ καιρός. Πλησίαζε τό Πάσχα τοῦ 2006. Προετοιμάζονταν οι κατηχούμενοι γιά τή βάπτισή τους. Μεταξύ τους καὶ ὁ Albert, ὁ ἄνεργος καὶ ἡ σύζυγός του καὶ τά παιδιά του.

Βαπτίστηκαν ὅλοι! Ἄλλαξε ἡ ζωή τους. ‘Ο Albert ἔγινε Χαρίτων. Οι δρόμοι τους πρός τόν Ὁρθόδοξο Ναό μας συχνότεροι. Τό μόνο πού δέν ἄλλαξε ἦταν οι οἰκονομικές δυσκολίες!

Κάποια μέρα, περνώντας ἀπό κάποιο δρόμο ὁ Χαρίτων, παρατηρεῖ στήν πόρτα ἐνός οἰκοδομήματος μιά ἀνακοίνωση· «Ζητεῖται μηχανικός αύτοκινήτων...». Κατέθεσε ἀμέσως τήν αἵτηση μέ τόν φάκελλό του. Ἡταν ἔνας ἀνάμεσα σέ... 253 ὑποψηφίους! ‘Ομως, περιμένοντας τά τελικά ἀποτελέσματα, προσέλαβαν πέντε μηχανικούς μέ διαγωνισμό. Πρώτος στήν ἔξετάσεις ὁ Χαρί-

των. Πέτυχε καὶ κάποιος 2ος. «Κύριοι, τούς εἶπαν, θά σᾶς προστάβουμε ἀρχικά καὶ προσωρινά γιά 11 μέρες, θά παρατείνουμε τό χρόνο ἐργασίας σας γιά 3 μῆνες, γιά ἔνα χρόνο καὶ... βλέπουμε. Τώρα νά φύγετε γιά τά σπίτια σας καὶ θά σᾶς εἰδοποιήσουμε».

Ἐφύγαν.

Δέν ἔκανε 100 βήματα ὁ Χαρίτων καὶ τόν καλοῦν νά γυρίσει στό Γραφεῖο.

– Ἐλα, ἔχουμε ἔνα χαλασμένο αύτοκίνητο· εὔκαιρια καὶ γιά νά σέ δοκιμάσουμε.

Πέτυχε στή διόρθωση. Εύχαριστήθηκαν οι ἐργοδότες.

– Κάνε τά τελικά χαρτιά σου. Προσταμβάνεσαι γιά ἔνα χρόνο.

Τά συμπλήρωσε τά χαρτιά του ὁ μηχανικός. Τά πρόσεξε. Τάβαλε σέ καλό, καθαρό ντοσιέ. Καὶ θά ἔμπαινε στό δρόμο γιά τήν κατάθεσή τους στό Γραφεῖο.

– Πατέρα, τοῦ ἔλει ὁ Μαρτίνος, ὁ μεγαλογυίος. Πρίν πᾶς στό Γραφεῖο, νά κάνεις τό ἔξης, νομίζω: Νά πᾶς πρωί· πρωί στόν ἄγιο Ἀνδρέα, πρίν πάει κανένας ἀκόμη, νά παρουσιάσεις τόν φάκελλό σου στόν Ἅγιο, νά ζητήσεις τήν εύηλογία καὶ ἀπό τόν Κύριο Ἰησοῦ Χριστό καὶ τήν Θεοτόκο Μητέρα Του· νά περάσεις καὶ ἀπό τό Κοιμητήρι, μπροστά στό ιερό τοῦ Ναοῦ, καὶ ν' ἀποθέσεις τόν φάκελλό σου στά μνήματα τῶν ἀγίων Ἱεραποστόλων μας· τοῦ π. Χρυσοστόμου καὶ τοῦ ὁμωνύμου σου π. Χαρίτωνος Πνευματικά καὶ νά προσευχηθεῖς ἔκει· νά μεσολαβήσουν οι Ἅγιοι. Κι ἔπειτα, παρακαλούθησε τόν Ὁρθρο, νά θυμιάσει ὁ ιερέας τόν φάκελλό σου. “Οταν τά κάμεις αὐτά, πήγαινε στό Γραφεῖο καὶ... καλή ἐπιτυχία.

Χάρηκε ὁ πατέρας γιά τά λόγια τοῦ μεγαλογυιοῦ. Καὶ τόν καμάρωσε γιά τήν πνευματική ὥριμότητά του. “Εφυγε ἀπ' τό σπίτι γιά νά ἔκτελέσει τό σχέδιο. Καὶ ἡ σύζυγός του πήγε στό προσευχοτάρι τοῦ σπιτιοῦ.

* * *

‘Ο μηχανικός Χαρίτων προσελήφθη στήν ἐργασία. Μπήκαν τά οἰκονομικά τοῦ σπιτιοῦ σέ λογαριασμό. Ἡ οἰκογένεια ζεῖ μέ ειρήνη καὶ εὔσεβεια καὶ αὐτάρκεια στήν ὄλιγάρκειά της καὶ δοξάζει τόν Θεό. Τέλος στήν ἀγωνία!

† ο. Κ. Α. Ι.

Πάντα τά ἔδυν

Μέ τή βαθειά πεποίθηση ὅτι πάντοτε ὁ καλόπιστος διάλογος συμβάλλει τά μέγιστα στήν πρόοδο ἐνός ἔργου, σημειώνουμε τά πιό κάτω τέσσερα σημεία γιά κοινό προβληματισμό μέ ὅλους ὅσοι ἀγαποῦν καὶ ἐργάζονται γιά τήν μεγάλη ὑπόθεση τῆς Ἱεραποστολῆς ἐντός καὶ ἐκτός Ἐλλάδος.

ΤΟ ΕΘΝΙΚΟ ΣΤΟΙΧΕΙΟ

‘Η Ὁρθόδοξη Ἱεραποστολή ἔχει, ὡς γνωστόν, οἰκουμενικές διαστάσεις καὶ δέν ἔμπλεκται σέ ἔθνοφυλετικές, πολιτιστικές καὶ γλωσσικές ἀντιπαραθέσεις. Σκοπός της εἶναι τό κήρυγμα τοῦ Εὐαγγελίου γιά τόν ἔρχομό τῆς Βασιλείας τοῦ Θεοῦ καὶ τήν σωτηρία τοῦ κόσμου. Γι' αύτό οι διάκονοι τῆς Ὁρθοδόξης σέβονται τίς παραδόσεις, τά ἥθη καὶ τά ἔθιμα τῶν ηαῶν, τούς ὁποίους διακονοῦν καὶ προσπαθοῦν νά ἐνσωματώσουν στοιχεῖα τῶν τοπικῶν παραδόσεων στή ζωή καὶ στήν ηατρεία τῆς Ὁρθοδόξου παραδόσεως. Μόνον ἔτσι ἡ Ὁρθοδόξια θά γίνει κτῆμα τῶν ἀνθρώπων πρός τούς ὁποίους ἀπευθύνεται, διαφορετικά θά ἀποβληθεῖ ὡς ξένο καὶ παρείσακτο σῶμα.

Παρ' ὅλα, ὅμως, τέ ἀνωτέρω αὐτονότα, κατά καιρούς ὥρισμένοι, ἀπό ἄγνοια προφανῶς, ἔρχονται μέ ἐνέργειές τους σέ ἀντίθεση μέ τήν παραδεδομένη ὥρθόδοξη διδασκαλία περί Ἱεραποστολῆς.

Ἐτσι ἀκούγονται καὶ γράφονται παραφωνίες τοῦ τύπου: «Βοηθεῖστε μας νά μεταφέρουμε τό φῶς τῆς Ὁρθοδόξιας καὶ τοῦ Ἐλληνισμοῦ στήν (τάδε) “Ηπειρο”, «Τά πάντα πηγάζουν ἀπό τήν Ἐλλάδα», «Οι ἀδελφοί μας δέν γνωρίζουν τόν ἀθάνατο ἔλληνικό πολιτισμό καὶ εἴμαστε ύποχρεωμένοι νά τούς τόν μεταλλαγμαδεύσωμε!» “Αλλοτε πάλι βλέπεις νά κυματίζει σέ ἐκκλησίες καὶ ίεραποστολικά κτήρια ἐκτός ἔλληνικοῦ ἔδαφους, πλάι στήν τοπικές σημαῖες καὶ ἡ... γαλανόλευκη!¹ Δέν πείπουν βέβαια καὶ ἐπιγραφές μέ τό ἐπίθετο ἔλληνικός-ή-ό, ἀλλά καὶ αὐτοί πού καυχῶνται γιατί π.χ. τά παιδιά σέ σχολικές γιορτές ἡ σέ ἐκκλησιαστικές χορωδίες τραγουδοῦν ἥ ψάλλουν καὶ... ἔλληνικά! Ἐνδεικτικῶς ἀναφέρουμε ἀνταπόκριση σέ ιεραποστολικό περιοδικό στήν ὁποία οι προτεραιότητες τοῦ ιεραποστολικοῦ ἔργου ιεραρχοῦνται ὡς ἔξης:

1. ‘Η Λειτουργική ζωή.
2. ‘Η διδασκαλία τῆς ἔλληνικης γλώσσας (ἀρχαῖα - νέα ἔλληνικά καὶ πολιτισμός) καὶ

1. Δέν ἐννοοῦμε, φυσικά ἐδῶ, τίς σημαῖες σέ ἔλληνικές κοινότητες ἡ σχολεία γιά ἔλληνόπουλα σέ χώρες ιεραποστολικές, ὅπου δικαιολογεῖται ἡ ἀνάρτηση τῆς ἔλληνικῆς σημαίας, ὅπως ἀκριβῶς συμβαίνει καὶ στής κατά τόπους ἔλληνικές πρεσβεῖες.

3) Η Κατήχηση, ένω σέ σχετική έκθεση τοῦ ιεραποστολικοῦ ἔργου σέ ἄλλο περιοδικό προηγοῦνται ἡ Ἐκπαίδευση, ἡ Λατρεία, ἡ Ὑγεία καὶ ἡ Διατροφή, καὶ ἔπειται ἡ Κατήχηση! Παράλληλα, σημειώνεται ὅτι τά παιδιά τοῦ οἰκοτροφείου τοῦ (τάδε) ιεραποστολικοῦ κλιμακίου «συμμετέχουν καθημερινά στίς ἀκολουθίες τοῦ Ὁρθρου (5:30 π.μ. - 6.45 π.μ.), τοῦ Ἐσπερινοῦ (5-6 μ.μ.) καὶ τοῦ Ἀποδείπνου (8-8.30 μ.μ.). Ψάλλουν ὁμαδικά μὲ βυζαντινό, ἀγιορείτικο ὑφος». Καί ὁ ἀρθρογράφος ἐπιλέγει ὅτι τά παιδιά: «Μελετῶντας τήν Ἅγια Γραφή καὶ ψάλλοντας ὑμνούς ἀπό τά ιερά βιβλία τῆς Ἐκκλησίας μας (Ωρολόγιο, Μναῖα, Τριάδιο, Παρακλητική, Πεντηκοστάριο) μαθαίνουν καὶ τήν ἑλληνική γλώσσα, ὅπως γινόταν ἐπί Τουρκοκρατίας στά Κρυφά σχολεῖα»!

Εἶναι γνωστή ἡ δικαιολογημένη ἀποστροφή τῶν ιθαγενῶν ἔναντι τῶν δυτικῶν ιεραποστόλων πόλις ἀκριβῶς τῆς ἀποικιοκρατικῆς νοοτροπίας καὶ τακτικῆς τους. Εἶναι ποιόν δίκαιο, πόλις τῆς ἀπροσεξίας μερικῶν, νά ἀμαυρωθεῖ τό ιεραποστολικό ἔργο τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας γενικῶς καὶ νά χαρακτηρίζεται ἡ Ὁρθόδοξη ιεραποστολή ὡς ιεραποστολή ἐθνικιστικῶν κινήτρων καὶ σκοπιμοτήτων;

ΤΟ ΦΙΛΑΝΘΡΩΠΙΚΟ ΣΤΟΙΧΕΙΟ

Ἐνα ἄλλο στοιχεῖο τό ὁποῖο πρέπει νά μᾶς προβληματίζει εἶναι ἡ σύγχυση στήν ιεράρχηση μεταξύ τῆς προσφορᾶς τοῦ πόλιου τοῦ Θεοῦ πρός τούς ἀνθρώπους τοῦ χώρου εὐθύνης ἐνός ιεραποστολικοῦ κλιμακίου καὶ τῆς παροχῆς ὑποτικῶν ἀγαθῶν πρός τούς ἐνδεεῖς. Σέ ἀρκετές περιπτώσεις προκαλεῖται ἡ ἐντύπωση ὅτι τό κύριο καὶ πρωταρχικό ἐνδιαφέρον τῶν ιεραποστολικῶν ἐργαζομένων περιστρέφεται εἰς τό «διακονεῖν

τραπέζαις» καὶ ὅχι «τῇ προσευχῇ καὶ τῇ διακονίᾳ τοῦ πόλιοῦ» (Πρ. 6:2-4), γιά τά ὁποῖα εἶναι ἀποκλειστικῶς ταγμένοι καὶ ἀρμόδιοι. Ἐτσι ὅμως ἡ ιεραποστολή ἀπό ἐκκλησιαστικό γεγονός μέ κυρίως ἀπολυτρωτικό καὶ ἐσχατολογικό χαρακτήρα μετατρέπεται σέ ἐναν φιλανθρωπικό ἢ προνοιακό ὄργανο μέ ἐφήμερες προοπτικές τοῦ «ἐδῶ» καὶ ὅχι τοῦ «νῦν καὶ τοῦ ἀεί».

Ο καθένας, νομίζουμε, κατανοεῖ ὅτι ἡ ἀντιμετώπιση τῶν προβλημάτων τῶν φτωχῶν, ἀλλά καὶ τῶν πολλαπλῶν ὑποτικεχνικῶν ἀναγκῶν ἐνός ιεραποστολικοῦ κλιμακίου εἶναι ἀποθύτως ἀναγκαία καὶ ἐπιβεβημένη. Ἡ ἔξασφάλιση, ὅμως, τῶν οἰκονομικῶν πόρων γιά τήν ἀπρόσκοπτη πλειουργία τοῦ ιεραποστολικοῦ ἔργου δέν εἶναι ἀσφαλῶς ἔργο καὶ εὐθύνη τῶν ιεραποστολικῶν ἐργαζομένων σ' αὐτό, ἀλλά τῆς ἀποστέλλουσας ἐκκλησιαστικῆς ἀρχῆς τους, ἡ ὁποία θᾶπρεπε νά φροντίζει γιά τήν ὑποτικεχνική ὑποστήριξη τους, ὥστε οἱ ἰδιοὶ ἀνεμόδιστα νά ἐπιτελοῦν τό κυρίως ἔργο τους, πού εἶναι, ἐπαναλαμβάνουμε, ὅχι ἡ ἔξεύρεση χρημάτων γιά τίς φιλανθρωπικές καὶ ἄλλες ὑποτικές ἀνάγκες, ἀλλά ἡ Λατρεία καὶ ἡ συστηματική Κατήχηση². Ἡ μονομερής ἐμφαση στό φιλανθρωπικό ἔργο ἔχει, μεταξύ ἄλλων, ὡς συνέπεια καὶ τό ὅτι γιά νά καλυφθοῦν οἱ οἰκονομικές ἀνάγκες τοῦ ἐπιτελουμένου προνοιακοῦ ἔργου ἀπαιτοῦνται συνεχεῖς μετακινήσεις τῶν ὑπευθύνων ἀπό τήν χώρα διακονίας τους σέ ἄλλες εὐπορώτερες χώρες πρός ἔξεύρεση οἰκονομικῶν πόρων. Τό ἔργο ἀσφαλῶς τῆς ἐπαιτείας πρός συμπλογή χρημάτων σημαίνει ἀπώλεια πολύτιμου χρόνου καὶ δυνάμεων καὶ ἄρα ὅχι ἀποκλειστική ἀφίέρωση

2. Περισσότερα γιά τό θέμα αὐτό βλ. στό ἀρθρο «Μορφωτικές προϋποθέσεις καὶ θεωρητικές ἐπισημάνσεις γιά τήν ἀνάπτυξη τῆς ιεραποστολῆς», περιοδικό Σύναξη, τεύχ. 78(2001), σελ. 21-38.

καὶ ἀπορρόφηση στό κύριο ιεραποστολικό ἔργο.

Σημαίνει ἐπίσης δεσμεύσεις καὶ ὑποχρεώσεις πρός τούς χορηγούς, οἱ ὁποῖοι μέ τά χρήματά τους νομίζουν πώς ξέρουν ἀλλά καὶ πώς μποροῦν ἐκ τοῦ μακρόθεν νά χαράσσουν «γραμμή» στήν ιεραποστολή. Φθάνουν μάλιστα σέ σημεῖο ἀπό τά προγραμματιζόμενα ἔργα νά χρηματοδοτοῦν ἐπιλεκτικά αὐτά πού ἐκεῖνοι θεωροῦν ώς «ιεραποστολικά», ἡ νά κρίνουν καὶ νά σχολιάζουν ἐπισκοπικές ἡ ἀκόμη καὶ πατριαρχικές ἀποφάσεις γιά τήν πλειουργία τοῦ ιεραποστολικοῦ ἔργου!

ΟΙ ΙΕΡΑΠΟΣΤΟΛΙΚΟΙ ΦΟΡΕΙΣ

Εἶναι γεγονός ἀναμφισβήτητο ὅτι ἡ ἀναζωπύρωση τοῦ ιεραποστολικοῦ ίδεώδους στήν νεώτερη ιστορία τῆς Ὁρθοδόξου ιεραποστολῆς στήν Ἐλλάδα ὀφείλεται κατ' ἀρχήν στήν ιδιωτική πρωτοβουλία. Στούς πρωτοπόρους ιεραποστόλους, οἱ ὁποῖοι ξεκίνησαν τό ιεραποστολικό ἔργο χωρίς καμμιά ὑποτικεχνική ύποδομή, συμπαραστάθηκαν εύθύς ἐξ ἀρχῆς μέθη ιδιωτικῶν ιεραποστολικῶν φορέων, πού ἐργάσθηκαν μέ πολύ ζῆπο γιά τήν ὑπόθεση τῆς ιεραποστολῆς. Πολλά ἀπό τά ἔργα στούς διαφόρους ιεραποστολικούς χώρους, γιά τά ὁποῖα σήμερα καυχώμεθα ἐν Κυρίῳ, ἔχουν ὑποποιηθεῖ μέ τήν δική τους ἀρωγήν. Ἀργότερα βέβαια τό θέμα τῆς Ἐξωτερικῆς ιεραποστολῆς ἀπασχόλησε σοβαρά καὶ τήν ιεραρχία τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἐλλάδος, μέ ἀποτέλεσμα τήν δημιουργία ιδιαίτερου ιεραποστολικοῦ φορέα, τοῦ γνωστοῦ σέ δῆλους μας «Γραφείου Ἐξωτερικῆς ιεραποστολῆς», πρός ἐνίσχυση τοῦ ἔργου τῶν κατά τόπους ιεραποστολικῶν κλιμακίων. Σήμερα, παρ' ὅλο ὅτι διάφοροι ἐκκλησιαστικοί φορεῖς, ιερές Μητροπόλεις καὶ Μονές ἀναλαμβάνουν μέ ποικίλους τρόπους τήν ἐνίσχυση ιεραποστολικῶν προσπα-

θειῶν, οἱ ιδιωτικοί ιεραποστολικοί φορεῖς ἔξακολουθοῦν νά προσφέρουν πολύτιμη βοήθεια στό ιεραποστολικό γίγνεσθαι. Εύχης ἔργο θά ἔταν νά ύπαρξει ἑνας συντονισμός τοῦ ἔργου τῶν ἐκκλησιαστικῶν καὶ ιδιωτικῶν φορέων γιά τήν ἀποτελεσματική πλειουργία τῆς ιεραποστολῆς ἀφ' ἐνός καὶ γιά νά μη σημειώνονται παρεκκλίσεις ἀπ' τήν ὄρθοδοξη πορεία της ἀφ' ἐτέρου.

Ἡ ἐμφαση π.χ. στό φιλανθρωπικό καὶ ὅχι στό πλειουργικό καὶ κηρυκτικό ἔργο δέν προκαλεῖ σύγχυση μόνον σ' αὐτούς πού ἐργάζονται στούς χώρους τῆς ιεραποστολῆς, ἀλλά καὶ πρός τούς, μέ πολλές θυσίες καὶ κόπους ὁμολογουμένως, ἐργαζομένους σέ διάφορους ιδιωτικούς ἡ ἐκκλησιαστικούς ιεραποστολικούς φορεῖς. Ἐφ' ὅσον δηλαδή ὡρισμένοι ἐξ αὐτῶν οἱ ὁποῖοι βρίσκονται στήν πρώτη γραμμή, ἔχουν ἐμπλακεῖ, ἡθελημένα ἡ ἀθέλητα, σ' αὐτό κυρίως τό ἀντικείμενο ἐργασίας, ἐπόμενο εἶναι καὶ οἱ εύρισκομένους στά μετόπισθεν νά εύθυγραμμίζονται στήν ίδια τακτική.

Ἐτσι ἐπιτυχημένος θεωρεῖται ἐκεῖνος ὁ ιεραποστολικός ὄργανοισμός πού συγκεντρώνει τά περισσότερα χρήματα καὶ διαθέτει τίς περισσότερες δωρεές σέ ιεραποστολικά κλιμάκια. Κι ἐπειδή ὁ κίνδυνος τῆς προβολῆς, σέ προσωπικό ἡ σέ συλλογικό ἐπίπεδο, πάντοτε ἐμφωλεύει, δέν εἶναι ἀπίθανο νά δεῖς ἔξω ἀπό φιλανθρωπικά ιδρύματα ιεραποστολικῶν περιοχῶν πινακίδες μέ τό ὄνομα τοῦ δωρεοδότη φορέα, ἀντί τοῦ ὄνοματος τῆς Εκκλησίας στήν όποια ύπαγεται τό ίδρυμα.

Ἐάν, ἐπαναλαμβάνουμε, δοθεῖ ἐμφαση στό ιεραποστολικό ἔργο, ὅπως μᾶς τό δίδαξε ὁ Χριστός, οἱ Απόστολοι καὶ οἱ Πατέρες, τότε ἡ βοήθεια τῶν ιδιωτικῶν ιεραποστολικῶν κλιμακίων. Σήμερα, παρ' ὅλο ὅτι διάφοροι ἐκκλησιαστικοί φορεῖς, ιερές Μητροπόλεις καὶ Μονές ἀναλαμβάνουν μέ ποικίλους τρόπους τήν ἐνίσχυση ιεραποστολικῶν περιοχῶν πινακίδες μέ τό διάθετο φορέα, ἀντί τοῦ δωρεοδότη φορέα, ἀντί τοῦ ὄνοματος τῆς Εκκλησίας στήν όποια ύπαγεται τό ίδρυμα.

ΙΕΡΑΠΟΣΤΟΛΙΚΟΙ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΙΣΜΟΙ

άναγκων καί σέ τομεῖς ὅπως: ἡ καλλιέργεια ιεραποστολικῶν κλήσεων καί ἡ ἐπαρκής ἐκπαίδευση στελεχῶν γιά τὴν ἐπάνδρωση τῶν ιεραποστολῶν, ἡ ἔκδοση ὄρθιοδόξων πειτουργικῶν, θεολογικῶν καί πνευματικῶν βιβλίων, ἐφημερίδων καί περιοδικῶν, ἡ δημιουργία ραδιοφωνικῶν καί τηλεοπτικῶν σταθμῶν, ἡ, ὅσο τὸ δυνατόν, καλύτερη ἀξιοποίηση τοῦ διαδικτύου, ἡ ὄργανωση σεμιναρίων, διαλέξεων καί ἐκθέσεων γιά τὴν προβολή τοῦ θησαυροῦ τῆς Ὀρθοδοξίας, ἡ πρόσβαση στὸν σχολικό καί ἀκαδημαϊκό χῶρο κ.π.

ΤΑ ΙΕΡΑΠΟΣΤΟΛΙΚΑ ΠΕΡΙΟΔΙΚΑ

Τό περιεχόμενο ὥρισμένων ἐκδιδομένων ὄρθιοδόξων ιεραποστολικῶν περιοδικῶν, ἐκτός ἐλαχίστων ἔξαιρέσεων, ἀποτελοῦν τὸν καθρέπτη τῶν ὄσων ἀναφέραμε ἀνωτέρω.

Σπανίως προσεγγίζουν θέματα ὄρθιοδόξου ιεραποστολικῆς. Σχεδόν εἶναι ἀνύπαρκτος ὁ προβληματισμός γιά καίρια ιεραποστολικά προβλήματα. Τό ἐνδιαφέρον τοὺς ἔξικνεῖται στὴν παρουσίαση καί προβολή τοῦ ἐπιτελουμένου φιλανθρωπικοῦ κυρίως ἔργου μέ φωτογραφικό ὑπλικό ἀμφιβόλου ποιότητος, πού ἀρκετές φορές προσβάλλει τὴν ἀνθρώπινη ἀξιοπρέπεια, καί καταγραφή ἰστοριῶν ἄνευ πρωτοτυπίας. Στόχος τῶν συντακτῶν, καθὼς φαίνεται, εἶναι ἡ παρότρυνση τῶν ἀναγνωστῶν γιά οἰκονομική ἐνίσχυση πρὸς ἔξικονόμηση τῶν ἀναγκαίων εἰδῶν, συγκινώντας τοὺς μὲ τὴν παρουσίαση τῆς φτώχειας πού ἐπικρατεῖ σὲ πολλές ιεραποστολικές περιοχές. Ἀπλά ἡ δημοσιοποίηση καί ἡ ἐκθεση τῆς ἀνθρώπινης φτώχειας καὶ δυστυχίας (τῶν ἀδυνάτων ἀδελφῶν μας) καί ἡ παράπλητη διαφήμιση τοῦ ἐπιτελούμενου φιλανθρωπικοῦ ἔργου (ήμῶν τῶν δυνατῶν) πρὸς ἔξεύρεση δω-

ροτῶν ἵσως δέν εἶναι πιγότερο ἡθικῶς ἐπιπλήψιμο ἀπό τὸν προσπλυτισμό πού κάνουν ὥρισμένοι ἐτερόδοξοι μέ ύπλικές παροχές. Εἶναι δέ χαρακτηριστικό ὅτι σὲ ἀρκετές περιπτώσεις οἱ ἴδιες ἰστορίες καί τὰ ἴδια ιεραποστολικά χρονικά συνοδεύμενα ἀπό τὶς ἴδιες φωτογραφίες δημοσιεύονται σὲ δυό καί τρία περιοδικά ταυτοχρόνως.

Ἐάν φυλλομετρήσει κανεὶς τὶς σελίδες τῶν ἴδιων περιοδικῶν σὲ προηγούμενες δεκαετίες θά καταπλήξει στὴν θλιβερή διαπίστωση ὅτι τὸ περιεχόμενό τους ἔχει φτωχύνει ἀρκετά.

* * *

Εἶναι καιρός νά προβληματιστοῦμε γιά τὸ τί φταίει καί νά λάβουμε σοβαρές ἀποφάσεις γιά τὴν ποιοτική αὔξηση τοῦ ιεραποστολικοῦ ἔργου τῆς Ἐκκλησίας μας. Ἡσως ἡ ἐπί τὸ αὐτό καθιέρωση ἐτοσίας συνάξεως τῶν ἐργαζομένων στοὺς χώρους τῆς πλεγομένης Ἐξωτερικῆς Ιεραποστολῆς, ἀπλά καί τῶν συνεργαζομένων ιεραποστολικῶν φορέων, θά ἡταν μία καλή ἀπαρχή γιά τὴν ἀναβάθμιση τοῦ ιεραποστολικοῦ ἔργου. Κάτι τέτοιο νομίζουμε ὅτι θά ἡταν βοηθητικό γιά τὴν ἀπληπογνωριμία καί ἐπικοινωνία τῶν ἐνδιαφερομένων, τὸν συμπνευματισμό, τὴν ἀνταπλαγή ἀπόψεων καί ἐμπειριῶν, τὴν χάραξην κοινῆς ὄρθιοδόξου ιεραποστολικῆς πορείας, τὴν ἐπίλυσην διαφόρων προβλημάτων καί τὸν ἐν γένει συντονισμό γιά τὴν ἐνίσχυση τῶν ιεραποστολικῶν κλημακίων ἀνάλογα μέ τὶς πραγματικές ἀνάγκες τους. Ἔτσι τὰ κριτήρια γιά τὴν ἀποστολή βοήθειας δέν θά εἶναι οἱ γνωριμίες καί οἱ ἐπικοινωνιακές ίκανότητες τῶν ἐργαζομένων στὴν ιεραποστολή, οὕτε οἱ προσωπικές συμπάθειες καί προτιμήσεις τῶν προέδρων καί τῶν μελῶν τῶν ιεραποστολικῶν φορέων.

† Ο Ζήλων Ἀμβρόσιος
Σεούλ - Κορέα

ΚΥΡΙΑΚΗ ΒΑΪΩΝ, ΗΜΕΡΑ ΠΟΛΛΩΝ ΘΑΥΜΑΣΙΩΝ

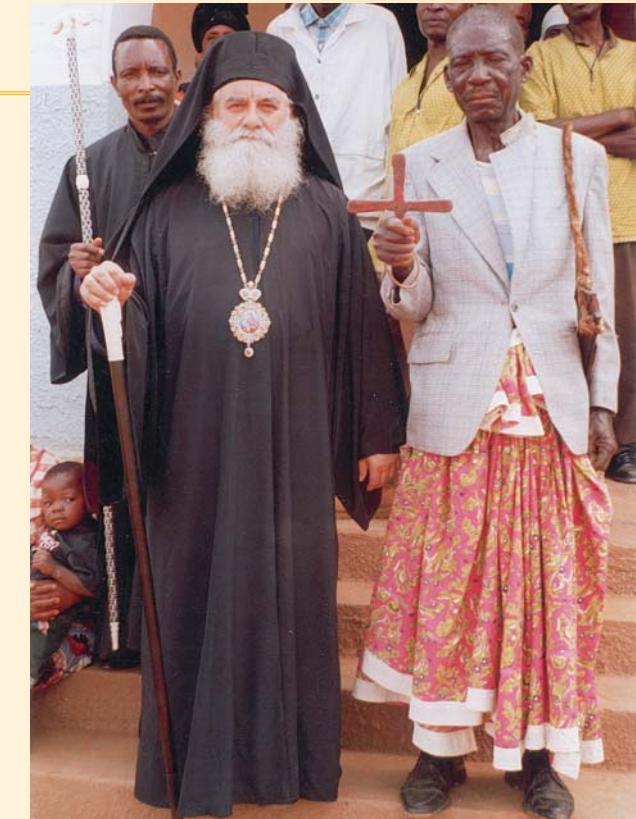
Κάθε ἡμέρα διδάσκοντες τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ, ἡ μᾶλλον ιερουργοῦντες τὸν λόγον Κυρίου, ἐμεῖς πρῶτοι διδασκόμεθα ἀπό τὸν ἀπλὸν εὐσεβὴ λαό τῆς Ἀφρικῆς, ὁ ὅποιος ἀποδέχεται, καί βιώνει τὶς ἀλήθειες τοῦ Εὐαγγελίου. Ὁλοφάνερες εἶναι αὐτές οι αὐθόρμητες καί συνάμια ἀγιασμένες ἐκδηλώσεις τοῦ λαοῦ τοῦ Θεοῦ.

Στὴν πανηγυρική θεία Λειτουργία τῆς Κυριακῆς τῶν Βαΐων ὁ διάκονος Ζαχαρίας, μέ τὴν χάρη τοῦ Θεοῦ δέχθηκε τὸ δεύτερο βαθμό τῆς ιερωσύνης, κειροτονήθηκε ιερέας. Οι πιστοί συμμετεῖχαν ὀλόφυκα στὸ ιερό μυστήριο καί ἔξεφρασαν τὴν ἀγάπη τους καί τὸν ἐνθουσιασμό τους μέ τὸ ἀπό καρδιᾶς «Ἄξιος!, Ἄξιος!» καί ἄλλης ἐπευφημίες κατά τὰ ἀφρικανικά ἔθιμα.

Τό ἀπόγευμα τῆς ἴδιας ἡμέρας μέ τὸν νεοχειροτονηθέντα, δύο ἀλλούς νέους κληρικούς καί ὄμαδα ιεροψατῶν πήγαμε στὴν ἐνόρια τῶν ἀγίων Θεοδώρων στὸ Musonoi. Ἐκεῖ μᾶς περίμενε ὁ ιερέας μέ τοὺς ἐνορίτες πού εἶχαν ἀπό νωρίς ἐλθεῖ καί προετοίμασαν τὸν ναό καί τὸν περιβάλλοντα χῶρο. Ἡταν φανερό ὅτι ἔγινε πολλὴ δουλειά ἀπ' ὅλους γιατί ὅλα ἀστραφταν ἀπό καθαριότητα. Ο προαύλιος χῶρος ἡταν ἄριστα νοικοκυρεμένος, περιποιημένα τὰ δένδρα, τὰ φυτά, τὰ παρτέρια καί ὅλα γενικά μαρτυροῦσαν ὅτι κάτι σημαντικό θά γινόταν καί ἐπρεπε ὅλα νά εἶναι τακτοποιημένα.

Ἀρχίσαμε τὴν ἀκολουθία τοῦ Νυμφίου ἡ ὄποια τελέσθηκε μέ κάθε ιεροπρέπεια καί συμμετοχή τοῦ παρισταμένου λαοῦ. Θαύμασα τὸν νεοχειροτονηθέντα ιερέα π. Ζαχαρία ὁ ὄποιος μέ εὐλάβεια καί συναίσθηση τῆς ιερᾶς στιγμῆς πῆρε εὐθογνία, φόρεσε τὸ πετραχῆλη, θυμίασε τὸν ναό καί τὸ λαό καί ἔκανε τὰ δέοντα χωρίς κανένα λάθος ἢ παράλειψη. Εύχητηκα στὸν Πανάγαθο νά τὸν χαριτώνει καί νά τὸν στηρίζει στὴ νέα καί τόσο ὑπεύθυνο θέσον γιά νά ἔχει ἄγια διακονία κατά τὴν ιερατικὴν τοῦ σταδιοδρομία. Οι δύο χοροί ἔψαλλαν μέ ζῆλο καί ἀφοσίωση καί δέν χρειάστηκε οὔτε μία φορά νά ἐπέμβει κάποιος γιά νά τοὺς ὑποδείξει καί τὸν ἐλάχιστη πετρομέρια. Ἔλεγα ἀπό μέσα μου μακάρι νά εἶχαμε καί σέ ἄλλης ἐνορίες αὐτή τὴν εὐλαβῆ ἀτμόσφαιρα.

Ο ιερέας τῆς ἐνορίας πατήρ Ἰσάακ προσφωνώντας με εἶπε μεταξύ ἄλλων: «Σήμερα σᾶς ὑποδεχόμαστε στὴν ἐνορία μας γιά πρώτη φορά ὡς Ἐπίσκοπο καί θά θέλλαμε ὅλοι νά σᾶς βεβαιώσουμε ὅτι αἰσθανόμαστε κάτι πολὺ ζωντανό μέσα στὴν καρδιά μας πού δέν μποροῦμε νά τὸ περιγράψουμε. Φέρνουμε στὴ μνήνη μας αὐτό πού

αἰσθάνθηκε ἡ Ἅγια Ἐμισάβετ μέ τὴν ἐπίσκεψη τῆς Παναγίας Θεοτόκου πού ἐσκίρτησε τὸ βρέφος ἐν τῇ κοιλίᾳ αὐτῆς... Κάτι τέτοιο, ἀν μποροῦμε νά ποῦμε, εἶναι καί ἡ δική μας συγκίνηση καί εύχαριστοῦμε τοὺς ἀγίους μας πού μᾶς δίνουν τέτοιες εὐλογίες». Θέλω νά πιστεύω ὅτι τὰ λόγια τοῦ ιερέως ἡταν ἀγνά καί ἔξεφραζαν αὐτό πού ἐνοιωθαν, μέ τὴν χάρη τοῦ Θεοῦ, αὐτοί οι εὐλογημένοι ἐνορίτες τοῦ Musonoi. Ο Θεός νά τοὺς ἔχει πάντα καλά.

Τελέσαμε τὴν ἀκολουθία τοῦ Νυμφίου στὸν ὅμορφο ιερό ναό του, κτισμένο ἀπό τὸν μακαριστό παπα-Κοσμᾶ καί ἐγκαινιασμένο ἀπό τὸν ἐπίσκοπο μακαριστό Μητροπολίτη Κεντρώας Τιμόθεο Κοντομέρκο. Μετά τὴν ἀκολουθία θία ἔχω ἀπό τὸν ναό ὑπῆρχαν καλοστρωμένα τραπέζια καί καθίσματα γιά ὅλους τοὺς Χριστιανούς στοὺς ὄποιους πρόσφεραν ἀναψυκτικά καί φυστίκια. Ἐμᾶς μᾶς ὀδήγησαν στὸ Πρεσβυτέριο ὅπου ἡ πρεσβυτέρα καί οι κόρες τους μᾶς ὑποδέχτηκαν καί μᾶς ὀδήγησαν στὴν ταπεινή τράπεζα. Μᾶς πρόσφεραν ἀναψυκτικά, βρασμένο κίτρινο κολοκύθι καί ἀπό ἔνα μικρό ψωμάκι. Νοιώθαμε ὅτι μᾶς πρόσφεραν ἀναψυκτικά καί φυστίκια. Ἐμᾶς μᾶς ὀδήγησαν στὸ Πρεσβυτέριο καί τούς καρδιά καί τὸν βαθύ σεβασμό τους. Εύχητηκαμε κάθε εὐλογία παρά Κυρίου στὸν οἰκογένειά τους καί σέ όλόκληρη τὴν ἐνορία.

† Ο Επίσκοπος Κολουέζη Μελέτιος

ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΚΟ ΟΔΟΙΠΟΡΙΚΟ

ΣΤΗΝ ΙΕΡΑ ΕΠΙΣΚΟΠΗ ΓΚΑΝΑΣ

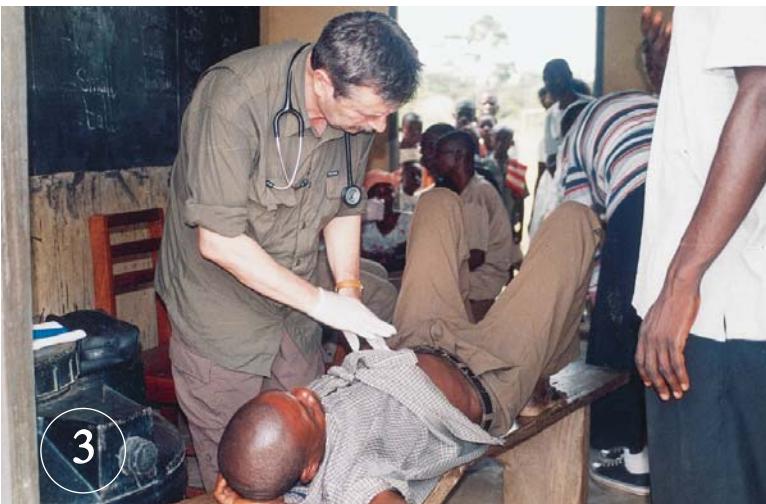

1

1. Ό Τούφ της περιοχής Άσσαντι προσφέρει στόν Θεοφίλ. Έπισκοπο Γκάνας κ. Δαμασκνό ἔνα παραδοσιακό ύφασμα και χρυσά σανδάλια, ἐνδειξην εύγνωμοσύνης πρός τὴν Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία. 2. Τό νέο κτίριο της σχολικής βιβλιοθήκης στό χωριό Κουανσίμουα. 3. Ἐξέταση ἀσθενῶν ἀπό ἐθελοντές γιατρούς ἀπό τή Φλώρινα. 4. Τό κτίριο τοῦ Ἱερατικοῦ Σεμιναρίου «Ο Μέγας Βασίλειος». 5. Κατίκηση κάτω ἀπό τό γέρικο δέντρο μέτά μάγκος στό χωριό Ἐντουοσία τῆς Κεντρικῆς Γκάνας.

2

3

6

8

7

9

4

5

6. Θυρανοΐδια ἱεροῦ ναοῦ ἀγίας Αἰκατερίνης στό Κουμεού. 7. Καθημερινά μικροί καί μεγάλοι μεταφέρουν νερό ἀπό τό ποτάμι γιά τίς ἀνάγκες τους. Ἀκροτσερέ Γκάνας. 8. Τά παιδιά τοῦ σχολείου τοῦ χωριού Κουανσίμουα. 9. Οι παῖτες τῆς ποδοσφαιρικῆς ὁμάδας Kowass τοῦ χωριού Κουανσίμουα χαίρονται τίς νέες στολές πού τούς πρόσφεραν. 10. Πορεία κατηχουμένων πρός τόν ποταμό τοῦ χωριοῦ Ἀκροτσερέ ὅπου θά γίνει ἡ βάπτισή τους.

10

’Αντιθέσεις

M

ιά γυναικεία φωνή.

—Ο π. ....;

—Παρακαλῶ, ὁ ἕδιος.

—Λέγομαι ..... Εἶμαι ἐκπαιδευτικός. Ἐπιθυμῶ μέ τις οἰκονομίες μου νά κτισθεῖ ἔνας ναός εἰς τιμήν τῆς ἀγίας...

Μπορεῖτε ἐσεῖς νά ἀναλάβετε τό ἔργο τῆς οἰκο δομῆς στό χώρο ἐκεῖνο τῆς Ἀφρικῆς πού ἔργαζεσθε;

—Μπορῶ, ἀλλά λίγο ἀργότερα, ἐπειδή τώρα τελεί ώνω ἔναν ἄλλο ιερό ναό. Καί σᾶς συγχαίρω γιά τὴν ιερή ἐπιθυμία σας καί τὴν ἀπόφασή σας.

—Πόσο θά κοστίσει ἡ ἀνέγερση;

—Κρίνοντας ἀπ' αὐτὸν πού ὀλοκληρώνεται 30.000.000 δρχ. περίου (τότε· σχεδόν 100.000 εὐρώ στήμερα).

—Θά τά ἔχετε. Τά βάζω στήμερα στόν Τράπεζα καί ὅταν εἴστε ἐτοιμος τά ἀναλαμβάνετε. Πολύ σᾶς εύχα ριστῶ.

—Ηρθε ὁ καιρός. Θεμελιώθηκε ὁ ναός. “Οόλο καί ἀνυψωνόταν. “Οόλο καί ὄμόρφαινε. Σέ πέντε μῆνες σκεπαζόταν. Σέ λίγο ἐπικοινήθησαν καί ἀγιογραφίες καί διακοσμήθηκε ὁ ναός. Κατά φάσεις ἐννημερωνόταν ἡ ἐκπαιδευτικός μέ φωτογραφίες καί βιντεοκασ σέτες. Τέλος τῆς ἐστάλη καί βιντεοκασέτα μέ τὴν πρώτη πανηγυρική θεία Λειτουργία στόν ὡραιότατο ιερό ναό μέ ιερεῖς, χορωδία...”

Καί ἡ δωρήτρια-ἐκπαιδευτικός ἔγραψε ἐπιστολή:

“...Πάτερ, σᾶς παρακαλῶ νά μή γίνει πουθενά λό γος ἡ γραφή γιά τό ὄνομά μου καί τή δωρεά μου...”.

Καί ἡ μεγάλη δωρήτρια μένει ἄγνωστη, «ἀνώνυ μη».

* * *

Πρίν ἀπό λίγο καιρό δημιουργήθηκε ἀνάγκη μιᾶς σοβαρῆς δαπάνης στόν ιεραποστολή μας (53.000 \$).

Φίλος μοῦ συνέστησε νά τηλεφωνήσω σέ κυρία, στόν Ἀμερική, πού ἔχει πάρα πολλά πλούτη καί τὴν ὅποια ὁ ἕδιος είχε προϊδεάσει σχετικῶς.

—Η κ. ....;

—Μάλιστα, παρακαλῶ.

—Σᾶς τηλεφωνῶ μέ σύστασην τοῦ κοινοῦ γνωστοῦ μας καί φίλου κ. ....

Η κυρία είχε πολλά παράπονα, πού μέ μονόλογο 30' τῆς ὥρας δέν τά ἀπόσωσε. (Καί ὁ φτωχός λογάριαζα τά ἔξοδα αὐτῆς τῆς μακρᾶς τηλεφωνικῆς μονό λογῆς ἐπικοινωνίας μέ Ἀμερική!).

Πολλοί τήν ἐνοχλοῦσαν, ἔλεγε, μέ αἰτήματα καί ἐκκλήσεις τους καί παρακλήσεις τους καί τῆς ζη τοῦσαν χορηγίες γιά πολλά καί διάφορα καί μερικά ἄλλα. Καί αὐτή είχε πάρει τὴν ἀπόφασή της.

«Δέν θά προσφέρω ἐγώ γιά νά ἐπιδεικνύονται κά ποιοι ἄλλοι...». Ζητοῦσε πλακέτα εύφημου ἀναγνώ ρίσεως τῆς δωρεᾶς της. Νά μάθουν σαφῶς οι τρίτοι ὅτι Αὔτη είναι ἡ χορηγός. Καί μάλιστα σέ ἐπίσημη ἐκδήλωσην νά τῆς γίνεται ἡ δικαία ἀναγνώριση τῆς δωρεᾶς κ.λπ., κ.λπ.

Κάποιο δίκαιο είχε ἡ κυρία πού παρεπονεῖτο. Εἶναι

“Ετοιμος ἦδη ὁ ιερός ναός Ζωοδόχου Πηγῆς στό Mbazangungu, προσφορά «ἀνωνύμου» ἐκπαιδευτι κοῦ ἀπό τήν Ἑλλάδα.

τό ζήτησαν νά καπύψει κάποια ἀνάγκη.

Η πρώτη προσέφερε ἀπό ἡ τίς οἰκονομίες ἐτῶν. Ή δεύτερη, μόλις καί θά καταλάβαινε τή διάθεση τοῦ ποσοῦ.

Η δεύτερη ζητοῦσε δημοσιότητες, πλακέττες, ἀνα γώριση, τιμές. Η πρώτη ζητοῦσε καί ἐκπληροῦσε τίν ἀνωνυμία, μολονότι τό ποσόν πού διέθετε (30.000.000 δρχ.) ἢταν αἰσθητά μεγαλύτερο.

Η πρώτη τά προσέφερε γιά τή δόξα τοῦ Χριστοῦ. Η δεύτερη γιά τή δική της δόξα καί προβολή.

Η πρώτη προσέφερε τό τεράστιο ποσό, ἐκ τῶν προτέρων, χωρίς καν νά ἔχει τά παραστατικά καί ἀποδεικτικά δαπανῶν.

Η δεύτερη ζητοῦσε τήν πλακέτα πρίν ἀκόμη δια θέσει τό ποσόν.

Συμπέρασμα: Δέν είναι μόνον ἀν καί τί θά προσφέ ρεις ἀλλά, προπάντων, πῶς καί μέ ποιά κίνητρα καί ποιό σκοπό θά προσφέρεις τό λίγο ἡ τό πολύ!

Μόνον ὅτι δίνει κανείς ἀπό ἀγάπη γιά τό Χριστό καί πρός Χάριν του, μόνον αὐτό ἔχει ἀξία καί ποτέ δέν πάει χαμένο, ἔστω κι ἀν είναι «ποτήριον ψυχροῦ ὕδατος»!

Καί ἡ πείρα μᾶς πληροφορεῖ ὅτι ὑπάρχουν μεγάλες διαφορές στούς δωρητές μέχρι καί ἀντιθέσεις!

τό Κ.Α.Τ.

Πάντα τά ἔδυν

ΑΠΟ ΤΟΝ ΕΟΡΤΑΣΜΟ ΤΗΣ ΑΝΑΣΤΑΣΕΩΣ ΣΤΗΝ ΚΟΡΕΑ

Τήν παραίνεση τοῦ ἀγίου Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου «Πάντες εἰσέλθετε εἰς τὸν χαράν τοῦ Κυρίου ἡμῶν», ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Κορέας κ. Σωτήριος ἔθεσε ὡς τίτλο καὶ θέμα τοῦ πασχαλινοῦ μηνύματός του, πρὸς τοὺς πιστούς τῆς ἐν Κορέᾳ Ἐκκλησίας, αὐτὸ τό Πάσχα.

Καί πράγματι, ὅστερα ἀπὸ τὴν κατανυκτική περίοδο τῆς Μ. Τεσσαρακοστῆς καὶ τὴν πνευματική προετοιμασία γιὰ τὴν «ἀνάβασιν εἰς Ἱεροσόλυμα», εὐφροσύνη κυριάρχησε στὶς ἑπτά ἐνορίες τῆς Κορέας τὴν «πλαμπροφόρον ἡμέραν» τῆς Ἀναστάσεως.

Ο Σεβασμιώτατος ἀπὸ τὴν Μ. Τετάρτη μέχρι καὶ τὴν Κυριακή τοῦ Πάσχα, παρέμεινε στὴν νεοσύστατη ἐνορία τῆς πόλεως Ulsan, ὅπου ἐτέλεσε ὅπει τὴς Ἀκολουθίες. Ἐκεῖ, τὰ λιγοστά ἀκόμη μέλη τῆς κορεατικῆς Κοινότητας τοῦ ἱεροῦ ναοῦ ἀγίου Διονυσίου, μαζὶ μὲ πολλούς Ἐλληνες, Ρώσους, Ρουμάνους καὶ ἄλλων ἔθνικοτήων Ὁρθοδόξους ναυτικούς, ἐργαζόμενους στὰ ναυπηγεῖα τῆς περιοχῆς καὶ μέλη τῶν οἰκογενειῶν τους, ἔζησαν μὲ κατάνυξη καὶ χαρά τὶς ἱερές Ἀκολουθίες τῆς Μ. Ἐβδομάδας καὶ τοῦ Πάσχα. Ψάλλοντας στὴν μητρική τους γλώσσα τὸ «Χριστός ἀνέστη!» καὶ διαβάζοντας, ἐπίσης, σὲ διάφορες γλώσσες

τὸ Εὐαγγέλιο τοῦ Ἐσπερινοῦ τῆς Ἀγάπης, ἐκεῖ «στὸν ἀνατολικὴν ἄκρην τῆς γῆς», κατέθεσαν τὴν μαρτυρία τοῦ «ἐνός σώματος», πού ζοῦμε στούς κόλπους τῆς Ἐκκλησίας μας.

Ομορφες ἦταν κι οἱ ὥρες, πού ὅλοι μαζὶ φρόντισαν γιὰ τὰ ἄνθη καὶ τὸν στολισμὸ τοῦ Ἐπιταφίου καὶ γιὰ τὸ κοινό πασχαλινό γεῦμα, ἀπ’ ὅπου δέν ἔλειψαν καὶ τὰ κόκκινα ἀβγά!

Στὴ Σεούλ, ὅπως κάθε χρόνο, πλῆθος Κορεατῶν πιστῶν καὶ Ὁρθοδόξων ἄλλων ἔθνικοτήων συνέστρασαν πανηγυρικά τὸν Ἀνάστασην στὸν Καθεδρικὸν ἱερὸν ναὸ τοῦ ἀγίου Νικολάου. Σέ ὅπει τὸν ἱερές Ἀκολουθίες προέστη ὁ Θεοφίλ. Ἐπίσκοπος Ζήλων κ. Ἀμβρόσιος. Προετοιμασμένος κατάλληλα ὁ Ναός, καλλιτεχνικά στολισμένος ὁ Ἐπιτάφιος, ἐτοιμασμένες οἱ ψυχές καὶ μὲ τὴν ἱερά ἔξομολόγηση πού προηγήθηκε συνεπορεύθησαν μὲ τὸν Ἐρχόμενον πρὸς τὸ ἑκούσιον πάθος, Κύριον κατὰ τὴν Μ. Ἐβδομάδα. Καὶ τὴν νύχτα τῆς Ἀναστάσεως, «ἀνέσπερον Φῶς» ἀκτινοβολοῦσαν λαμπάδες, μάτια, ὄψεις.

Ἐχωριστὴν παρουσία: οἱ νεοφύτιστοι πού, ντυμένοι μὲ τοὺς βαπτιστικούς κιτῶνες, ἔζησαν ὄλόχαροι τὸ πρῶτο τους Πάσχα, ὡς μέλη τῆς Ἐκκλησίας.

Μετά τὸν Ἐσπερινό τῆς Ἀγάπης, στὸ εὐρύχωρο προαύλιο τοῦ Ναοῦ, ἡ πνευματικὴ ἀναστάσιμη χαρὰ ἔσμιξε μὲ τὴν «χαρὰ τῆς ἀγάπης», πού «γεύτηκαν» ὅποι στὴν ἑορταστική κοινὴ τράπεζα.

M. Σ.

ΤΡΕΙΣ ΓΕΝΙΕΣ ΟΡΘΟΔΟΞΟΙ ΣΤΗ ΖΙΜΠΑΜΠΟΥΕ

Τήν Παρασκευή 25 καὶ τὸ Σάββατο 26 Μαΐου ἐ.ἔ. ἔγιναν ὄμαδικές βαπτίσεις στὸν Ἱερό Ναό Σωτῆρος Χριστοῦ καὶ στὸ Ἱεραποστολικό Κέντρο Ἅγιου Νεκταρίου στὸ Χαράρε. Περισσότεροι ἀπὸ 140 κατηχούμενοι προσῆλθαν μὲ εὐλάβεια μετά ἀπὸ πολύμνη κατήχηση γιὰ νά βαπτιστοῦν καὶ νά γίνουν μέλη τῆς Ὁρθόδοξης οἰκογένειας. Μεταξύ τῶν νεοφωτίστων ἦταν καὶ ὁ μικρός Ἄνδρεας, ἡλικίας 6 μηνῶν, ἐγγονός τῆς Στέλλας Moyo, πού ἐδῶ καὶ 16 χρόνια ἐργάζεται γιὰ τὴν Ἱερά Μητρόπολη. Η Στέλλα εἶναι μία ἀπὸ τὶς πρῶτες γηγενεῖς πού ἀσπάστηκε τὴν Ὁρθοδοξία στὸν χώρα, καὶ βαπτίστηκε ἀπὸ τὸν μακαριστὸ Μητροπολίτη Ζιμπάμπουε κυρό Χρυσόστομο Παπαδόπουλο (μετέπειτα Μητροπολίτη Καρθαγένης). Ἀργότερα, ὁ μακαριστός Πατριάρχης Παρθένιος κατά τὴν διάρκεια ποιμαντικῆς του περιοδείας στὸν περιοχή μαζὶ μὲ τὸν τότε Ἐπίσκοπο Κυρήνης καὶ νῦν Μακαριώτατο Πατριάρχη Ἀλεξανδρείας καὶ πάσης Ἀφρικῆς κ.κ.

Ἡ κυρία Στέλλα ἀνάμεσα στὰ παιδιά καὶ τὰ ἐγγόνια της.

Θεόδωρο, βάπτισαν τὰ δύο παιδιά τῆς Στέλλας, τὸν Βασίλη καὶ τὴν Μαργαρίτα, πού μεγάλωναν μέσα στούς χώρους τῆς Μητροπόλεως. Καὶ νά πού μερικά χρόνια ἀργότερα, ὁ καλός Θεός εὐδόκησε νά βαπτίσουμε τὰ τέσσερα ἐγγόνια τῆς Στέλλας. Πρῶτα βαπτίσαμε τὰ δύο παιδιά τῆς Μαργαρίτας, τὴν Ζωήν καὶ τὴν Κατερίνα, καὶ τώρα τὰ δύο παιδιά τοῦ Βασίλη, τὸν Γιώργο καὶ τὸν Ἄνδρεα.

Παρόλο πού τὸ ιεραποστολικό ἔργο στὴ Ζιμπάμπουε ἔκινησε μόλις τὸ 1990 καὶ δέν κουβαλάει στὴν πλάτη του μεγάλη ιστορία, ὅπως ἄλλα ιεραποστολικά κλημάκια, ἔφτασε σήμερα νά ἔχει μέλη οἰκογένειες τριῶν γενεῶν, ὅπως ἡ οἰκογένεια τῆς Εὐλαβεστάτης Στέλλας.

Αὐτό τὸ γεγονός θεώρησα καλό νά τὸ μοιραστῶ μαζὶ σας, γιατὶ προσωπικά ἐμένα μοῦ ἔδωσε μεγάλη χαρά καὶ ὄπωσδήποτε κουράγιο καὶ ἐλπίδα ὅτι θά ἀκολουθήσουν λαμπρές καὶ καρποφόρες μέρες γιὰ τὴν Ὁρθοδοξία στὸ μακρινό Ζιμπάμπουε, πού γιά πολλά χρόνια τώρα ταλανίζεται ἀπό σκληροπυρηνική πολιτική, οἰκονομική ἀστάθεια (σήμερα ὁ πληθωρισμός κυμαίνεται στὶς 3.700%), ἀνασφάλεια καὶ ἀβεβαιότητα γιὰ τὸ αὔριο.

Μέ ἀγάπη Χριστοῦ,

† Ο Ζιμπάμπουε Γεώργιος

Στιγμές από τη διακονία του συνανθρώπου

Τρία ιδρύματα γιά μικρά παιδιά μέ ίδιαίτερα προβλήματα, έπισκεψθηκε καί ένίσχυσε ή Μητρόπολη Νιγηρίας καί τό Ένοριακό Συμβούλιο τοῦ Καθεδρικοῦ Ναοῦ τοῦ Λάγκος.

1) *Ίδρυμα γιά παιδιά μέ Σύνδρομο Down*. Τό Ίδρυμα άποτελεῖ πρωτοβουλία όμαδος γονέων παιδιών πού πάσχουν άπό τό σύνδρομο. Είναι συγκλονιστικό νά άκούει κανείς τίς ιστορίες τῶν γονέων καί κυρίως τῶν μπτέρων αὐτῶν τῶν παιδιῶν. Ό φοβερός ρασισμός, ό κοινωνικός άποκλεισμός, ή έγκαταληψη παιδιών καί μπτέρων άκόμα καί άπό τούς ίδιους τούς συζύγους, ιστορίες καθημερινές, προσωπικές, άληθινές καί βαθιά έπωδυνες. Στή νοοτροπία ποιλῶν οίκοιγενειῶν, ἔνα παιδί μέ σύνδρομο Down θεωρεῖται «κατάρα» καί ή μπτέρα, πλεῖστες ὅσες φορές, άναγκάζεται νά έγκαταληψείψει τή συζυγική στέγη μαζί μέ τό παιδί της. Καί ἄν άκόμη δέν άπομακρυνθεῖ, σίγουρα τό παιδί πρέπει νά μείνει κλειδωμένο γιά πάντα, ώστε νά μήν ξρεται σέ έπαφή μέ φίλους καί συγγενεῖς, νά μήν «έκθεσεί» τήν οίκογένεια. Θαυμασμό προκαλεῖ ή θέλησην καί ή άποφασιστικότητα αὐτῶν τῶν μπτέρων, νά παλέψουν ἐνάντια σ' αύτές τίς νοοτροπίες. Νά προσπαθήσουν νά ποῦν στόν κόσμο ὅτι τό διαφορετικό δέν είναι έχθρικό, δέν είναι έπικινδυνό. Νά δώσουν στά παιδιά τους τήν αἰσθησην τοῦ ἀνήκειν, μιά συντροφικότητα, τή χαρά τοῦ κοινοῦ παιχνιδιοῦ, τοῦ τραγουδιοῦ, τῆς γνώσης.

Έπισκεψθήκαμε, τό μικρό χώρο πού φιλοξενεῖται τό Ίδρυμα. Τρία μικρά δωμάτια, τά όποια χρησιμοποιούνται σάν σχολεῖο καί σάν τραπεζαρία, στεγάζουν καθημερινά γύρω στά 30 παιδιά. Τήν ήμέρα τῆς

Πάντα τά έδνη

έπισκεψή μας, παραμονή τῶν ἐκλογῶν τῆς χώρας καί πλόγω ἀναταραχῶν στούς δρόμους τῆς πόλης, ποιλή παιδιά ἀπουσίαζαν γιά πλόγους ἀσφαλείας. Τά πλιγοστά πού βρίσκονταν ἐκεῖ, ή ύπευθυνη τοῦ ιδρύματος, κάποιες μπτέρες καί 2 δασκάλες, μᾶς ύποδεκτηκαν μέ θέρμη, μᾶς ξενάγησαν στούς χώρους, μᾶς ἔξεθεσαν τά προβλήματά τους. Ή Έκκλησία τούς προσέφερε μία ἀρκετά ισχυρή γεννήτρια ἡλεκτρικού ρεύματος, ἀνεμιστήρες, ποσότητες τροφίμων, φαρμάκων, βιβλία, τετράδια, είδη ζωγραφικῆς καί παιχνίδια. Τήν προσπάθεια αὐτή στήριξε γενναιόδωρα τό Ένοριακό Συμβούλιο τοῦ Καθεδρικοῦ Ναοῦ τοῦ Λάγκος.

2. *Ίδρυμα γιά έγκαταληψιμένα παιδιά μέ μεγάλες άναπορίες*. Ίδρυμα κρατικό, ἀρκετά μεγάλο, μέ ολα ὅσα αὐτό μπορεῖ νά σημαίνει... «Ενας χώρος ὅπου δοκιμάζονται ἀντοχές καί νεῦρα, ὅπου σφίγγεται ή

καρδιά, καί ἀπό ὅπου ή φυγή είναι ή πρώτη σκέψη πού σοῦ ξρετεῖται στό μυαπό.

Δεκάδες παιδιά, ἀγόρια καί κορίτσια, βρέφη, νήπια καί μεγαλύτερης ηλικίας, ἀκινητοποιημένα τά περισσότερα πάνω σέ ἔνα κρεββάτι, τραγικές φυσιογνωμίες, τό καθένα μέ τό δικό του δράμα. Τά πρώτα λεπτά τῆς περιήγησής μας σέ θαλάμους μέ τήν προϊσταμένη συγκλονιστικά. Καθώς προχωρούσαμε κλάματα, κραυγές, κουβέντες δέν ξέρω, δέν μπορῶ νά πώ μέ βεβαιότητα, τί ἀκριβῶς ήταν. «Ο, τι καί νά ήταν, τό ζητούμενο παρέμενε ἔνα, μιά ἀγκαλιά, ἔνα χάδι. Άπεγγνωσμένα προσπαθοῦσαν νά μᾶς δείξουν ὅτι θά ήθελαν νά τά σπκώσουμε γιά λίγο. Καί ή προϊσταμένη νά μᾶς ἀναφέρει τήν τραγική ιστορία τοῦ καθενός... τούς σύγχρονους καιάδες μέσα ἀπό τούς όποιους τά περιμάζεψαν ζωντανά. Άκομη ἀναρωτιέμαι πού βρῆκα τήν δύναμην νά πάρω στήν ἀγκαλιά μου ἔνα τετράχρονο ἀγοράκι χωρίς χέρια καί χωρίς πόδια. Μέ δυσκολία όμολογῶ, μέ δυσκολία μεγάλη. Καί καθώς προσπαθοῦσα μέσα μου νά ξεπεράσω τό σόκ, ἀκούω τήν προϊσταμένη νά μοῦ λέει ὅτι τόν μικρό τόν λένε Ιάκωβο καί ὅτι τόν βρῆκαν, σέ ἡλικία λίγων μηνῶν, πεταμένο στά σκουπίδια... «Ομως δέν νομίζω ὅτι πρέπει νά συνεχίσω μέ περιγραφές, ὅπως θεώροσα καί ἀνεπίτρεπτο νά τραβηγτοῦν φωτογραφίες. Πῶς μπορεῖ κανείς νά χρησιμοποιήσει τόσο πόνο, τέτοιο δράμα γιά νά «προβάλει» (νά διαφημίσει μέ ἄλλα πλόγια) κάποια φιλανθρωπική κίνηση, γιά νά πείσει ἢ νά ικανοποιήσει τούς τυχόν δωροτές ή νά προκαλέσει τή συμπόνοια ἄλλων;

Έκεΐνο πού έκανε σέ ολους ίδιαίτερη ἐντύπωση ήταν ή ἀγάπη καί ή στοργή τοῦ προσωπικοῦ πρόσ τά παιδιά αὐτά. Σέ ἀντίθεση μέ τήν σκληρότητα τῶν γεννητόρων τους πού ἄντεξαν νά τά πετάξουν στά σκουπίδια, σέ ποτάμια γιά νά πνιγοῦν, στήν ἄκρη τοῦ δρόμου.

Άφοῦ βεβαιωθήκαμε ὅτι ξεφορτώθηκαν ολα τά τρόφιμα πού είχαμε, φύγαμε, θηλιμμένοι ολοι, ἀμίλητοι, σοκαρισμένοι άπό τόν πόνο καί τό δράμα πού τόσο καλά είναι κλεισμένο σ' αύτό τό χώρο γύρω μας, δίπλα μας, σέ ἀπόσταση μόλις 45 λεπτῶν άπό τήν Μητρόπολη, χωρίς ποτέ νά γνωρίζουμε τήν ύπαρξη του. Τήν νεκρική σιγή κατά τήν ἐπιστροφή διέκοψε ή σιγανή φωνή τοῦ διακόνου μου π. Κορνηλίου πού είπε «Σεβασμιώτατε, πρέπει νά ξανάρθουμε».

3) *Τέλος, ἀρκετές ποσότητες φαρμάκων, παιδικῶν τροφῶν καί παιγνιδιῶν δόθηκαν στό Ίδρυμα όρφανῶν ἀπό μπτέρα καί έγκαταληψιμένων παιδιών πού λειτουργεῖ ύπο τήν αιγίδα τοῦ Έρυθροῦ Σταυροῦ. Γύρω στά 40 παιδιά ἀπό 3 μηνῶν ἔως 4 ἑτών φιλοδενοῦνται στό Ίδρυμα αύτό. Όλα ύγιεστατα, τυγχάνουν τής φροντίδας τοῦ προσωπικοῦ τοῦ ιδρύματος, πού κι αύτό συντηρεῖται άπό δωρεές ιδιωτῶν. Οι φωνές ἀπό τά τραγούδια καί τά παιγνίδια τους, ἀνάμεικτες μέ τά κλάματα τῶν βρεφῶν. Ποιλύ ζεστές καί ἀνθρώπινες σκηνές ἔξελιχθηκαν ἀνάμεσα στά μικρά παιδιά καί τίς κυρίες τῆς φιλοπτώχου πού μᾶς συνόδευαν. Άραγε θά βρεθεῖ κάποιο σπίτι νά τά υιοθετήσει ή θά καταλήξουν καί αύτά μεγαλώνοντας στά δίκτυα τῶν ἐπιτηδείων τῆς παιδικῆς ἐκμετάλλευσης κάθε είδους; Ισως τό τελευταῖο, άφοῦ ή παιδική ἐργασία ἀκμάζει καί ή ἐμπορία παιδιών ἀνθεῖ στήν περιοχή.. γιά ὅργανα, γιά πορνεία, γιά μαγεία.*

t N.A.

Πλεγμένος όμορφα γύρω άπό ιστορικά γεγονότα, ένας μύθος γεμάτος περιπέτεια και τρυφερότητα, ιστορεί παραστατικά τό σπάνιο παλιρροϊκό φαινόμενο, πού έμφανίζεται κάθε χρόνο στίς νοτιοδυτικές άκτες της Κορέας. Έκει βρίσκεται τό νησί Chido κι άπεναντι άπό τό παραθαλάσσιο χωριό του Hoedong, στά νότια, είναι τό νησάκι Modo. Ή άπόσταση πού τά χωρίζει είναι 2,8 χιλιόμετρα. Καί τά νερά της κίτρινης θάλασσας στήν περιοχή αύτη, έχουν βάθος 5 μέ 6 μέτρα.

Κάθε χρόνο, σέ δυο συνεχόμενες ήμέρες, δύο φορές τόν Άπριλιο και έπίστης δύο φορές τόν Μάιο, σταν ή σελήνη βρίσκεται πιό κοντά στή γη και ή έληξη της είναι στό ύψηλότερο σημείο, άναμεσα στά δυο νησιά τά νερά της θάλασσας χωρίζονται γύρω άπό μιά ύποβρύχια πλωρίδα άμμου και σκηματίζεται ένα «μακρύ, γυριστό μονοπάτι», πού συνδέει τίς δύο άκτες.

Πάνω σ' αύτό τό άμμωδες «μονοπάτι», τοῦ όποιου τό πιλάτος, σέ μερικά σημεῖα, φθάνει τά 40 μέτρα, ξεχύνονται χιλιάδες ντόπιοι χωρικοί, Κορεάτες άπό αλληλες περιοχές της χώρας και ξένοι τουρίστες, πού γι' αύτό άκριβώς τό φαινόμενο έχουν φθάσει έκει. Δέος, ένθουσιασμός, έκδηλωσεις χαράς κυριαρχοῦν. Τραγουδώντας και κάπου-κάπου σκύβοντας γιά νά μαζέψουν κοκύλια, άχνηβάδες κι αλληλα όστρακοειδῆ, άκομη και καλαμάρια, περπατοῦν παρέες-παρέες άναμεσα άπό τήν αύτή τού χωριού Hoedong και τό νησάκι Modo.

Περισσότερο άπό μία ώρα κάθε φορά διαρκεῖ τό παλιρροϊκό αύτό φαινόμενο. Πολλοί άπ' όσους τό άπολαμβάνουν, θυμούνται και μιλοῦν γιά τό θαῦμα τοῦ Μωυσῆ στήν Έρυθρά θάλασσα. Κι αλλοι άναποιλούν τά μυθικά στοιχεῖα του, πού άναφέρονται έπίστης σ' ένα «θαῦμα», έργο τοῦ «Δράκου - θεοῦ της θάλασσας», πού έγινε πρίν άπό 500 περίπου χρόνια, κατά τή μυθική παράδοση της περιοχῆς.

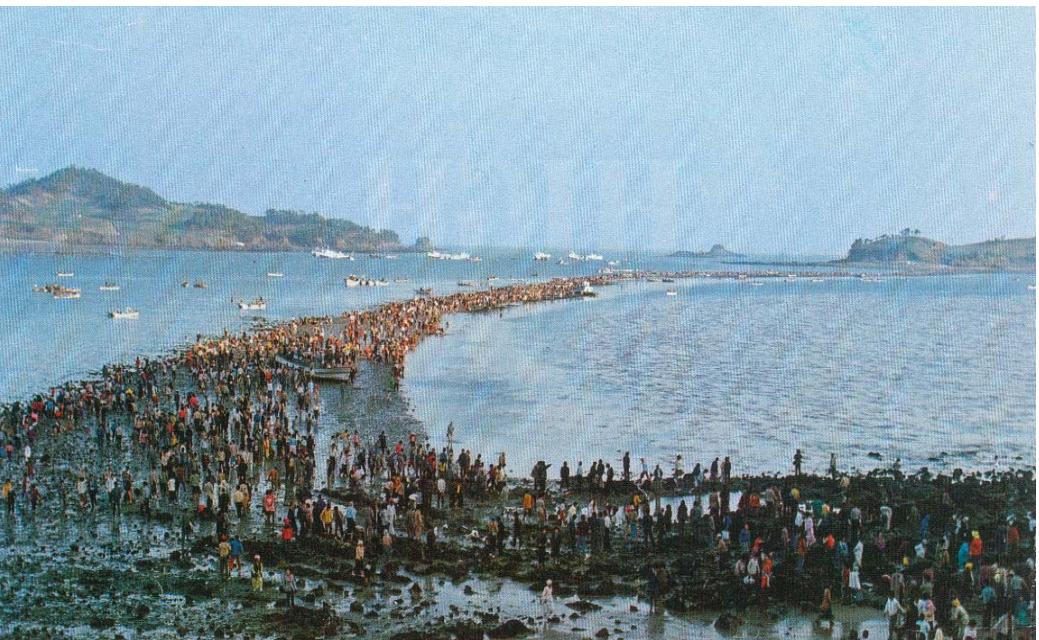
Ιστορία και μύθος

Τά πρώτα χρόνια της Δυναστείας Yi στήν Κορέα (1392-1410), ο κυβερνητικός έπίτροπος Sohn Dong-ji έξορίστηκε μαζί μέ τήν οικογένειά του στό μεγάλο νησί Cheju, πού βρίσκεται άναμεσα άπό τήν παραθαλάσσια πόλη Πουσάν της Κορέας και τήν Ιαπωνία. Στή διάρκεια τοῦ ταξιδιοῦ πρός τόν τόπο της έξορίας τους, φοβερή καταιγίδα τσάκισε τό καράβι, πού τούς μετέφερε. Ο Sohn και ή οικογένειά του διασώθηκαν στά νότια παράλια τοῦ νησιού Chido. Έκει έγκαταστάθηκαν σ' ένα χωριούδακι, πού λεγόταν Hoedong, ή «χωριό της τίγρης», πλόγω τῶν πολλῶν τίγρεων, πού ύπηρχαν στήν περιοχή.

Μετά άπό 200 χρόνια, οι άπογονοι τοῦ Sohn, γιά νά ξεφύγουν άπό τίς συνεχεῖς άπειλές τῶν τίγρεων, άποφάσισαν νά φτιάξουν σχεδίες και νά μεταφερθοῦν στό γειτονικό νησάκι Modo. Μέσα, δύνασται, στήν ένταση και τή φασαρία της άναχωρήσεως, ξέχασαν στό Hoedong ένα άπό τά πιό ήλικιωμένα μέλη της οικογένειας, τή γιαγιά Bong. Κατά τόν μύθο, άπειλπισμένη κι άνημπορη ή γιαγιούλα, καθημερινά προσευχόταν όλόψυχα στόν Δράκο-θεό της θάλασσας, έκλιπαρώντας τή βοήθειά του νά ξαναβρεῖ

Ένα μονοπάτι μέσα στή θάλασσα

Πάντα τά έδυν

Πάντα τά έδυν

τούς δικούς της. Μιά νύχτα, ο Δράκος έμφανίστηκε στό ζειρό της και ύποσχέθηκε ότι θά τήν βοηθήσει. Τήν έπόμενη ήμέρα, καθώς ή γιαγιά Bong προσευχόταν, τά νερά άναμεσα στά δυο νησιά χωρίστηκαν και σχηματίστηκε ένα «μονοπάτι» μέσα στή θάλασσα!

Καταχαρούμενη, έπιστρατεύοντας τίς πλιγοστές της δυνάμεις, ή Bong άρχισε μέ κόπο νά περπατάει πρός τό Modo. Άπ' τήν αλληλη πλευρά, κατάπληκτοι γιά τό φαινόμενο οι δικοί της, έσπευσαν πρός τό Hoedong. Πάνω στό «μονοπάτι», ή οικογένεια ξαναενώθηκε! Χωρικοί άπό τό Modo, πού είχαν φθάσει κι αύτοί έκει, παίζοντας όργανα τραγουδούσαν πανηγυρικά τοπικά τραγούδια. Άλλη ή έξαντη πλημένη γερόντισσα δέν άντεξε. Εύτυχισμένη στήν άγκαλιά τῶν άγαπημένων της, πέθανε, άφού τούς είπε: «Τώρα πού σᾶς βρήκα ξανά, δέν θέλω τίποτε αλλήλο». Πιστεύοντας ότι ή ψυχή της πήγε στόν ούρανό, οι δικοί της κι οί κάτοικοι τῶν δυο νησιών τήν έθαψαν μέ σεβασμό στό νησί Chido. Οι άπογονοι τοῦ Song, έπειστρεψαν στό χωριό Hoedong, αλλάζοντας τό ζειρά του σέ «Hoedo», πού σημαίνει «νησί έπιστροφής». Καί τό «μονοπάτι μέσα στή θάλασσα», βέβαιοι ότι ήταν άποτέλεσμα τῶν προσευχῶν της Bong, τό άποκάλεσαν «δρόμο πρός τόν ούρανό».

Άπο τότε, τόν τρίτο σεληνιακό μήνα κάθε χρόνου, οι κάτοικοι τῶν γύρω περιοχῶν, όπου ύπηρχαν σαμανιστικές δοξασίες, τιμούσαν τή μηνή της Bong μέ παραδοσιακές τελετουργίες, έμπρος στόν ζωγραφικό πίνακα, στόν όποιον άπεικόνισαν τή μορφή της.

Η σύγχρονη «άνακαλψη»

Τό παλιρροϊκό φαινόμενο της Κορέας, δέν ήταν γνωστό στόν ύπόλοιπο κόσμο μέχρι τό 1975. Τήν άνοιξη αύτού τού χρόνου, ο πρεσβευτής της Γαλλίας στή Σεούλ Pierre Landy πήγε στό νησί Chido, μέ σκοπό νά γνωρίσει άπό κοντά ένα σπάνιο είδος σκύλων, πού είναι και οι μόνοι αύτοχθονες στήν Κορέα. Όποτε, κατάπληκτος, «έγινε μάρτυρας» τής «κορεατικής έκδοχης τοῦ θαύματος τοῦ Μωϋσῆ», όπως ο ίδιος χαρακτήρισε τό παλιρροϊκό φαινόμενο.

Γοντευμένος άπ' αύτή τήν έμπειρία του, παραστατικά τήν κατέγραψε σέ αρθρο, πού δημοσιεύθηκε σέ μεγάλης κυκλοφορίας γαλλική έφημερίδα, άπ' όπου άναδημοσιεύθηκε σέ έντυπα κι αλληλων χωρῶν και ήπειρων.

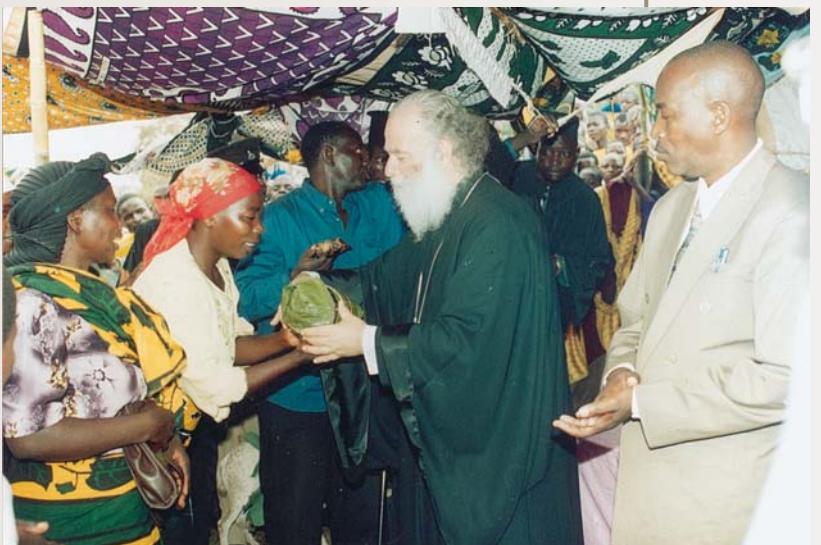
Έτσι, τουρίστες άπό διάφορες χώρες άρχισαν νά φθάνουν στό Chido, γιά νά γνωρίσουν τήν έμπειρία τοῦ «μονοπάτιού μέσα στή θάλασσα». Ο άριθμός τους άνεβαίνει σέ δεκάδες χιλιάδες κάθε χρόνο. «Μολονότι ξέρουν ότι πρόκειται γιά φυσικό φαινόμενο, έχουν τήν έπιθυμία νά τό δοῦν μέ τά ίδια τους τά μάτια. Ισως θέλουν νά πιστεύουν ότι θαύματα μποροῦν νά γίνονται και τώρα. Η ίσως θέλουν μόνο νά ζήσουν τήν έμπειρία τῶν μυστηρίων της φύσεως». Έμεις άσ προσθέσουμε: Θαυμαστός ο Θεός ήμῶν, «ο μεταστρέφων τήν θάλασσαν εἰς ξηράν, ... έκει εύφρανθησόμεθα έπ' αύτῷ» (Ψαλμ. 65,6).

Διασκευή άπό τά άγγλικά αρθρων τῶν περιοδικῶν «KOREA TRAVELER» και «SEOUL»

E.D.M.

Ποιμαντική έπισκεψη τοῦ Πατριάρχη Άλεξανδρείας κ.κ. Θεοδώρου Β' στήν Ἐπισκοπή Μπουκόμπας

Οι πιστοί ύποδέχονται τόν Πατριάρχη καί τοῦ προσφέρουν τά ταπεινά δῶρα τους.

Σtis 27/2 ēωs 3/3/2007 ó Πάπας καί Πατριάρχης Ἀλεξανδρείας καί πάσος Ἀφρικῆς κ.κ. Θεόδωρος Β' ἐπισκέφθηκε γιά πρώτη φορά τήν Ἐπισκοπή Μπουκόμπα, Τανζανίας.

Ἐκτός ἀπό τήν πόλη Μπουκόμπα, ὅπου εἶναι ἡ ἔδρα τῆς Ἐπισκοπῆς, ὁ Μακαριώτατος ἐπισκέφθηκε ἀρκετές ἀρχιερατικές περιφέρειες καί εἶδε ἀπό κοντά τήν ὅλην ἱεραποστολική προσπάθεια πού γίνεται στήν Ἐπισκοπή μας. Ἡρθε σέ ἐπαφή μέ τούς φορεῖς τῆς κρατικῆς ἔξουσίας, μέ τούς πιστούς Χριστιανούς, τούς ἱερεῖς καί ὅλους τούς ἐργαζομένους στόν ἱεραποστολικό ἀγρό τῆς Ἐπισκοπῆς Μπουκόμπας.

Ὁ Μακαριώτατος Πατριάρχης ἔφτασε στήν Μπουκόμπα στής 27 Φεβρουαρίου ὅπου ὁ Ἐπίσκοπος Μπουκόμπας κ. Ἰερώνυμος, κλῆρος, κρατικοί παράγοντες καί πλῆθος Ὁρθοδόξων πιστῶν τοῦ ἐπιφύλαξαν ἐνθουσιώδη ὑποδοχήν. Ἀκολούθησε ἐπίσημη Δοξολογία στόν ἱερό ναό τῶν ἀγίων 12 Ἀποστόλων στήν πόλη Μπουκόμπα. Ὁ Ἐπίσκοπος καλωσόρισε τόν Πατριάρχη λέγοντας: «Μακαριώτατε, ἥρθατε σέ ὥρα πού καθώρισε ὁ Θεός. Σᾶς παρακαλῶ νά εὐλογήσετε τήν ἱεραποστολική προσπάθεια τῆς Ἐπισκοπῆς μας».

Ὁ Πατριάρχης ἀπάντησε εὐχαριστώντας τόν Θεοφ. Ἐπίσκοπο καί τό λαό γιά τήν ὑποδοχή καί τήν ἀγάπη τους. Ἀκολούθησε σύντομη ἑօρτη ἐκ μέρους τῶν πιστῶν καί ἐν συνεχείᾳ ἐπίσημο γεῦμα στό κτίριο τῆς Ἐπισκοπῆς.

Ο Μακαριώτατος, κατά τή διάρκεια τῆς παραμονῆς του στήν Ἐπισκοπή τῆς Μπουκόμπας, ἐπισκέφθηκε πολλής κοντινές καί μακρινές Ὁρθόδοξες κοινότητες. Ἄσ σημειώσουμε ὅτι πρώτη φορά ἀπό τότε πού ιδρύθηκε ἡ Ἐπισκοπή Μπουκόμπα, τό 1997, Πατριάρχης κάλυψε μέ τήν περιοδεία του τόσο μεγάλη περιοχή τῆς Ὁρθόδοξης Ἐπισκοπῆς στήν Μπουκόμπα τήν Τανζανίας.

Τό ἀπόγευμα τῆς 27ns Φεβρουαρίου ὁ Μακαριώτατος ἐπισκέφθηκε τό ὑπό ἀνοικοδόμηση γυναικεῖο μοναστήρι, πού ἀπέχει 5 χλμ. ἀπό τήν Ἐπισκοπή καί κτίζεται μέ δωρεές γυναικείας Μονῆς ἀπό τό Ναύπλιο καί ἐνός ἱεραποστολικοῦ Συλλόγου ἀπό τή Θεσσαλονίκην. Τίς ἐπόμενες ἡμέρες ἐπισκέφθηκε πολλούς ἱερούς ναούς τῆς Ἐπισκοπικῆς περιφέρειας, οἱ ὅποιοι ἀνοικοδομήθηκαν μέ δωρεές πιστῶν ἀπό τήν Ἑλλάδα, τήν Κύπρο καί τήν Ἀμερική (Φλόριντα) καί ἱεραπο-

Ἐπίσκεψη στό Δῆμο Μπουκόμπα.

στολικῶν συλλόγων Ἀθηνῶν, Κρήτης καί Κύπρου.

Πῆγε στό ὑπό κατασκευή νοσοκομεῖο, τό ὅποιο χρηματοδοτεῖται ἀπό τό Ὑπουργεῖο Ἐξωτερικῶν τῆς Ἑλλάδας καί στό Γυμνάσιο-Λύκειο, στήν περιοχή Kayanga, δωρεά τῆς Πανελλήνιας Ὁμοσπονδίας Ἀστυνομικῶν Ὑπαλλήλων.

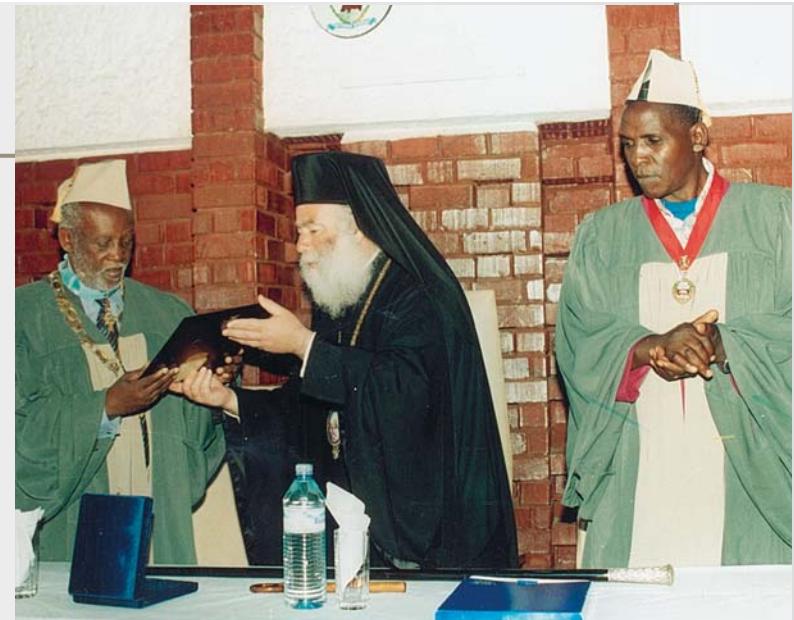
Ο Μακαριώτατος Πατριάρχης ἐπισκέφθηκε, ἐπίσης, ἐθιμοτυπικά, στά Γραφεῖα τους τόν Νομάρχην καί τόν Δήμαρχο τῆς Μπουκόμπας, μέ τούς ὅποιους ἀντάλλαξε δῶρα καί εὐχές. Μέ τήν εὔκαιρία αὐτή ἀκουσε ἀπό τούς κρατικούς παράγοντες τής ἐντυπώσεις καί τή θετική τους κριτική γιά τήν κοινωνική συμμετοχή καί προσφορά τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας στήν ἐπίλυση τῶν κοινωνικῶν προβλημάτων στό χώρο τῆς παιδείας καί κυρίως τῆς ύγειας. Ὁ Πατριάρχης τούς βεβαίωσε ὅτι ἡ κοινωνική προσφορά τῆς Ἐκκλησίας μας θά συνεχιστεῖ, τονίζοντας ὅτι αὐτή ἡ προσφορά γίνεται πρός ὅλους χωρίς καμία διάκριση.

Τέλος τούς εὐχαρίστησε γιά τήν ἄριστη συνεργασία τους μέ τόν Θεοφ. Ἐπίσκοπο τῆς περιοχῆς τους καί γιά τήν προσφορά οἰκοπέδων γιά ἀνέγερση ἱερῶν ναῶν, σχολείων καί ιατρείων καθώς καί γιά τήν ἀπαλλαγή ἀπό τούς φόρους.

Ο Δῆμος τῆς πόλεως Μπουκόμπα τίμησε τόν Μακαριώτατο μέ τό «χρυσό» κλειδί τῆς πόλεως καί τού πρόσφερε πολλά δῶρα, ὅπως τό τύμπανο, τό ὅποιο εἶναι, σύμφωνα μέ τήν παράδοσή τους, σύμβολο ἔξουσίας, καί καφέ, πού εἶναι γνήσια παραγωγή τοῦ τόπου τους.

Ἀκούραστος πάντα ὁ Μακ. Πατριάρχης τέλεσε θεῖες ἀκολουθίες, θεμελίωσεις ναῶν καί σχολείων, βαπτίσεις παιδιῶν καί ἐνοπλίκων, τρισάγιο στόν τάφο τοῦ π. Σωαθένη, πρώτου ἐργάτη τοῦ ἱεραποστολικοῦ ἑργού στή Μπουκόμπα καθώς καί τοῦ Ἑλληνικοῦ Δημοτίου Τζαμιτζῆ πού ἔζησε καί πέθανε στόν τόπο αὐτόν. Μετεῖχε ἐπίσης στή θεία Λειτουργία τῶν

Ο Μακ. Πατριάρχης κ. Θεοδώρος μέ τόν Θεοφ. Ἐπίσκοπο Μπουκόμπα κ. Ἰερώνυμο.

Προηγιασμένων Δώρων πού ἔγινε στήν άγιοις 12 Ἀποστόλους στήν πόλη τῆς Μπουκόμπα. Ἐπισκέφθηκε τήν Ἱερατική Σχολή στό Kasikizi ὅπου φοιτοῦν νέοι προετοιμαζόμενοι γιά ιερωσύνη. Τό περιβάλλον ἔδω εἶναι ἐντυπωσιακό ἀπό πνευματικής πλευρᾶς.

Γεμάτος ἦταν ὁ ναός τῶν ἀγίων Πάντων, ὅπου γίνονται καθημερινά ἱερές ἀκολουθίες. Συγκινημένος ἀλλά καί πολύ εὐχαριστημένος ὁ Μακαριώτατος μίλησε γιά τήν ὄμορφιά τοῦ ἱεροῦ ναοῦ καί τοῦ περιβάλλοντος χώρου, τή γησκύτητα τῶν φωνῶν τῶν σπουδαστῶν τῆς Σχολῆς οἱ ὅποιοι ἔψαλλαν στήν

Ο Μακ. Πατριάρχης κ. Θεόδωρος μέ τούς ιερεῖς τῆς Ἐπισκοπῆς.

τελεῖται σέ ὅπη τήν Ἐπισκοπή τῆς Μπουκόμπας. Συνάντησε τούς Ὁρθοδόξους πιστούς οἱ ὄποιοι ἐκδήλωναν τή μεγάλην τους χαράν προσφέροντας στόν Μακαριώτατον τά ἀπλά τους δῶρα. Ἐπίσης εἶχε τήν εὔκαιρίαν νά συναντήσει τούς 32 κληρικούς τῆς Ἐπισκοπῆς, οἱ ὄποιοι, ὥστα τόνισε ὁ Θεοφ. Ἐπίσκοπος, συνεργάζονται ἀρμονικά μαζὶ του καὶ ἔτσι ἐπιτελεῖται αὐτό τό ἔργο μέ τή χάρην καὶ τήν εὐλογίαν τοῦ Κυρίου. Ὁ Πατριάρχης ἐκφράζοντας τήν ίκανοποίησή του γιά τό ἐπιτελούμενο ἔργο εἶπε στούς κληρικούς: «Νά ἀγαπᾶτε τόν Χριστόν, τήν Ἐκκλησίαν Του καὶ ὁ ἔνας τόν ἄλλον. Ὁ ἔνας νά βοηθάει τόν ἄλλον. Πάντοτε νά τελεῖτε ὅπλες τίς ιερές ἀκολουθίες στήν Ἐκκλησία μας. Ἡ ιερωσύνην εἶναι αὐτοθυσία-σταυρός. Νά ύπακούετε στόν Ἐπίσκοπό σας».

Ακολούθια τοῦ ἔσπερινοῦ καὶ τοῦ ἀγιασμοῦ μέ ἴδιαίτερη εὐλάβεια καὶ κατάνυξην.

Στό τέλος τοῦ ἀγιασμοῦ ὁ Μακαριώτατος εἶπε: «Διαπιστώνω μέ πολλήν χαράν ὅτι ὑπάρχει κατάλληλην ὑποδομή γιά τήν συνέχειαν τοῦ ιεραποστολικοῦ ἔργου στήν Μπουκόμπα. Ἡ Σχολή αὐτή καταρτίζει πρόσωπα πού θά ἀξιοποιήσουν σωστά τήν προοπτικήν γιά τήν διάδοσην καὶ ἀνάπτυξην τῆς Ὁρθοδοξίας στήν Τανζανία».

Κατά τή διάρκεια τῶν περιοδειῶν του ὁ Μακ. Πατριάρχης εἶχε τήν εὔκαιρίαν νά ἐνημερώθει πλήρως γιά τό ιεραποστολικό καὶ ποιμαντικό ἔργο πού ἐπιτελεῖται μέ τή χάρην τοῦ Θεοῦ στήν Ἐπισκοπή τῆς Μπουκόμπας.

Στίς κοινότητες πού ἐπισκέφθηκε βρῆκε πλῆθος πιστῶν καὶ νεοφωτίστων Ὁρθοδόξων Χριστιανῶν πού μέ ζῆλον καὶ λαχτάραν ἀναζητοῦν καὶ βιώνουν τήν Ἀλήθειαν τοῦ Κυρίου. Ἐντυπωσιάστηκε ἀπό τούς πολλούς καὶ καλαισθητούς ιερούς ναούς, τούς ἔτοιμους καὶ τούς ύπο κατασκευήν.

Κοντά σέ ὅπους σχεδόν τούς ἐνοριακούς ναούς κτίσθηκε (ἢ εἶναι ὑπό ἀνέγερσην) κάποιο ιατρεῖο, νοσοκομεῖο, σχολεῖο ἢ ἄλλο βοηθητικό οἰκημα.

Στό ύπο ἀνέγερσην Γυμνάσιο - Λύκειο τῆς περιοχῆς Kayanga, δωρεά τῶν Ἑλλήνων Ἀστυνομικῶν

Ο ιερός ναός
ἀγίων Δημητρίου
καὶ Νεκταρίου
Ntunganto.

Ο Μακαριώτατος εὐχαρίστησε καὶ πάλι ὅπους τούς δωρητές, τούς ἐγγύς καὶ τούς μακράν, γιατί χωρίς τή δική τους συνδρομήν δέν θά μποροῦσε ἡ Ἐπισκοπή νά ἔχει τέτοια οἰκοδομική δραστηριότητα. Ἡ ποιότητα τῶν κτίρων εἶναι ἐντυπωσιακή. «Βλέψω», εἶπε ὁ Πατριάρχης, «ὅτι ἡ Ἐπισκοπή ἔχει καλούς μαστόρους καὶ καλήν ἐπίβλεψην».

Ἐκεῖνο πού ἐντυπωσίασε ἐπίσης τήν Μακαριώτατον εἶναι ἡ καλή συνεργασία τῆς Ἐπισκοπῆς μέ τό κράτος ἀπό τό ὄποιο δέχεται συνεχῶς δωρεάν οἰκόπεδα καὶ μπορεῖ νά ἀγοράζει διάφορα οἰκοδομικά ύπλικά χωρίς νά φορολογεῖται. Πολλά containers μέ ἀπαραίτητα ύπλικά ἀπό τήν Ἐλλάδα καὶ τήν Κύπρο φτάνουν στήν Ἐπισκοπή ἀφορολόγητα.

Τό πρόγραμμα τῆς ἐπισκέψεως τοῦ Μακαριώτατου Πατριάρχη στήν Ἐπισκοπή τῆς Μπουκόμπας ἦταν γεμάτο καὶ πλουσιώτατο σέ ἐντυπώσεις. Ἡρθε σέ ἐπαφήν μέ πολλούς Ὁρθοδόξους Χριστιανούς καὶ μή καὶ ἔθεσε βάσεις γιά συνέχειαν τῆς διάδοσης τοῦ Φωτός καὶ τήν Ἀλήθειαν τοῦ Θεοῦ. Πολλοί Ἀφρικανοί συγκινήθηκαν βαθειά μέ τήν παρουσία του καὶ τό λόγον του καὶ ἐκδήλωσαν τή διάθεσην νά μάθουν περισσότερα γιά τήν Ὁρθόδοξην Χριστιανικήν πίστην. «Ἐνα πρῶτο παράδειγμα εἶναι ἡ Διευθύντρια τῆς Ἀστυνομίας τῆς Ἐπαρχίας Kayanga (όπου κατασκευάζεται Γυμνάσιο-Λύκειο μέ δωρεές τῶν

Ἑλλήνων Ἀστυνομικῶν) ἡ ὄποια ἀποφάσισε νά ἐγκαταλείψει τή μουσουλμανικήν πίστην της καὶ νά ζητήσει νά κατηχηθεῖ στήν Ὁρθοδοξία. Εἶχε δέ τήν εὔκαιρίαν νά συζητήσει μέ τόν Μακαριώτατο, ἐπί δύο περίπου ὥρες, γιά θέματα πίστης καὶ στό τέλος ὁμολόγησε ὅτι «ἡ ἀλήθεια τῆς σωτηρίας βρίσκεται στήν Ὁρθόδοξην Χριστιανικήν πίστην».

Στίς 3/3/2007 ὁ Μακαριώτατος Πατριάρχης ἀναχώρησε ἀπό τή Μπουκόμπα παίρνοντας μαζὶ του πολλά καλές ἐντυπώσεις ἀπό τόν πιστό λαό τής περιοχῆς.

Συνεχάρη τόν Ἐπίσκοπο, τούς κληρικούς καὶ ὅπους τούς συνεργάτες γιά τό ἔργο πού μέ τόσους κόπους καὶ δυσκολίες ἐπιτελοῦν, καὶ τούς εὐχήθηκε νά ἔχουν πάντα ζωντανή ἀγάπην, ἀφοσίωσην καὶ ζῆλον γιά τό ποιμαντικό καὶ ιεραποστολικό ἔργο τῆς Ἐκκλησίας καὶ ὁ Θεός νά εἶναι πάντα κοντά τους.

Δεχόμενοι τίς εύχες καὶ εὐλογίες τοῦ Μακ. Πατριάρχη κ.κ. Θεοδώρου μποροῦμε νά πούμε ἐκ καρδίας ὅτι: «Ἐπλήσθη χαρᾶς τό στόμα ἡμῶν καὶ ἡ γλώσσα ἡμῶν ἀγαλλιάσεως» καὶ νά εύχηθούμε: «Πολλά τά ἔτη αὐτοῦ. Ἄμην».

† Ο Ἐπίσκοπος Μπουκόμπα
Ιερώνυμος

K
O
R
D
I
C
H
A
P
T
I
C
K
E
P
H
I
A
N
H
I
A
Y
A
S
I
A
N
H
E
O
Y
A

A

Τό e-mail, τοῦ οὐκρανικῆς καταγωγῆς Ἀμερικανοῦ στρατιωτικοῦ, ἐργαζομένου στὴν ἀμερικανική βάση τῆς Σεούλ, ἥταν ἀποκαλυπτικό.

«Ἡ σύζυγός μου εἶναι Ὁρθόδοξη, ἀπ' τὴν Ρωσία. Μέ πιέζει νά βαπτιστῶ, ἀλλοιῶς ἀπειλεῖ νά μέ χωρίσει. Ἐγώ ὅμως ἀρνοῦμαι γιατί εἶμαι ἄθεος. Ἐπειδὴ δέν θέλω νά διαπληκτίζομαστε καὶ νά διαπλυθεῖ ὁ γάμος μας, μήπως γίνεται νά βαπτιστῶ ὅπως βαπτίζονται τὰ παιδιά; Δηλαδὴ χωρίς νά πιστεύω στὸν Θεό ἀλλὰ καὶ χωρίς νά τηρω καμμιά θρησκευτική ὑποχρέωση; Σᾶς παρακαλῶ ἀπαντῆστε μου.»

Ἡ ἀπάντησή μας ἦταν περίπου ἡ ἔξι:

«Ἄγαπητέ μας, παρά τὸ ἐνδιαφέρον πού παρουσιάζει ἡ ἐρώτησή σου, δέν εἶναι ώστόσο δυνατόν νά ἀπαντηθεῖ μέσω ἐνός ἀψυχου e-mail. Μήπως μπορεῖς, παρακαλοῦμε, νά ἔρθεις στὴν Ἐκκλησία γιά νά ἔχουμε μιά προσωπική συνάντηση;»

Στὸν Ἐσπερινό τοῦ Σαββάτου ἔνα ἄγνωστο νεαρό ἀνδρόγυνο ἔκανε τὴν ἐμφάνισή του. Ὁ ἄνδρας καθισμένος στὸ νάρθηκα παρακολουθοῦσε μὲ φανερή περιέργεια τὰ τελούμενα. Ἡ γυναίκα του, ὅρθια στὸν κυρίων ναό, ἔκανε συνεχῶς τὸ σημεῖο τοῦ σταυροῦ καὶ τὶς ἀντίστοιχες μετάνοιες κατά τὸ ρωσικό τυπικό. Μετά τὸ πέρας τῆς ἀκολουθίας ἡ σύζυγος πλησίασε τὸν Ἐπίσκοπο.

—Βλαντίκα, ὁ ἄνδρας μου εἶναι ἄθεος. Τὸν πιέζω νά βαπτιστεῖ ἀλλὰ ἀρνεῖται πεισματικά. Σᾶς παρακαλῶ προσπαθεῖστε νά τὸν πείσετε.

—Αὐτά τὰ πράγματα δέν γίνονται μέ πίεσο. Ἡς τοῦ μιλήσουμε ὅμως κι ὁ Θεός εἶναι μεγάλος...

“Οσο ὡρα ὁ Ἐπίσκοπος μιλοῦσε μὲ τὸν σύζυγό της, ἐκείνην κρατοῦσε τὸ κομποσχοίνι στὸ χέρι καὶ προσευχόταν μὲ ἕκδηλη ἀγωνία. “Οταν τελείωσαν, ἐκείνη ἔξεφρασε τὸν ἀπογοήτευσή της γιατί ἀκουσε τὸν Ἐπίσκοπο νά πέσει στὸν σύζυγό της ὅτι τὸ νά βαπτιστεῖ ἀποτελεῖ καθαρά προσωπική του ἐπιλογή καὶ δέν πρέπει νά τὸ κάνει χωρίς τὴν θέλησή του, ὑποκύπτοντας σὲ πιέσεις· τοῦ τόνισε ἐπίσης πώς δέν μπορεῖ νά βαπτιστεῖ ἔάν πρώτα δέν πιστέψει βαθειά ὅτι ὁ Χριστός εἶναι ὁ μόνος Σωτήρας καὶ Λυτρωτής καὶ, τέλος, ὅτι δέν πρέπει νά βαπτιστεῖ τυπικά, κάνοντας αὐτὴ τὴν «Θυσία» (ὅπως ἔγραφε στὸ e-mail του) μόνο καὶ μόνο γιά νά μή κάσει τὸν σύζυγό του.

—Θά προσευχόμαστε γιά σένα, τοῦ πρόσθεσε, νά σέ φωτίσει ὁ Θεός ὥστε νά Τόν γνωρίσεις προσωπικά. Ἐάν θέλεις μπορεῖς νά ἔρχεσαι στὸν ναό τὸν Κυριακή νά παρακολουθεῖς τὴν θεία Λειτουργία. Θά γνωρίσεις ἐδῶ κι ἀλλούς Ἀμερικανούς καὶ Ρώσους πιστούς. Νά αἰσθάνεσαι τὴν Ἐκκλησία μας σάν τὸ σπίτι σου. Θά εἶναι καρά μας ἄν μποροῦμε νά σοῦ φανοῦμε χρήσιμοι σέ κάτι...

Φεύγοντας τὸ ἀνδρόγυνο, ὁ ἄνδρας φαινόταν ἱκανοποιημένος, ἀλλὰ ἡ γυναικα ἥταν μελαγχολική. Ὁ Ἐπίσκοπος τὴν πλησίασε ιδιαιτέρως καὶ τῆς εἶπε:

—Μήν τὸν πιέζεις. Ἡ πίεση θά φέρει τὸ ἀντίθετο ἀποτέλεσμα ἀπ' αὐτὸ πού ἐπιθυμεῖς. Μόνο νά προσεύχεσαι καὶ προσπάθησε νά εἶσαι σωστή χριστιανή σύζυγος. Τὰ ὑπόλοιπα ἀφοσέ τα στὸν Θεό. Νά θυμᾶσαι ὅτι ἡ πίστη εἶναι ἀποτέλεσμα τῆς Χάριτος τοῦ Θεοῦ. «Οὐ γάρ πάντων ἡ πίστις» (2 Θεο. 3:2). Ἡς προσευχόμαστε καὶ τὸ θαῦμα θά γίνει!

B

‘Ο Ν., Ἀμερικανός στρατιωτικός ἐλληνικῆς καταγωγῆς, ἥρθε πρὶν τρία χρόνια στὴν ἀμερικανική βάση τῆς Σεούλ. Ἐδῶ γνώρισε μιά Ἀμερικανίδα συνάδελφό του, τὴν Τ., ύψη πλόβαθμο στέλεχος τῆς βάσης. “Οταν ἄρχισε νά σκέπτεται σοβαρά τὸν γάμο τὸν ἔφερε στὴν Ἐκκλησία.

—Πάτερ, θέλω νά γίνει Ὁρθόδοξη, γιά νά παντρευτοῦμε.

—Αὐτή θέλει νά βαπτιστεῖ;

—Οχι καὶ πολὺ, ἀλλὰ θά τὸ κάνει γιά μένα.

—As ἀρχίσουμε τὴν κατάκληση καὶ βλέπουμε...

Ἐτσι ἄρχισε ἡ κατάκληση τῆς κάθη Σάββατο μετά τὸν Ἐσπερινό μέ τὴν παρουσία καὶ τοῦ ἀρραβωνιστικοῦ της. Ἡ Τ. ἀκουγε μέ πολλή προσοχή τὰ περὶ τῆς Ὁρθοδόξου πίστεως ἀλλὰ δέν ἔκρυψε καὶ τὸν προβληματισμό της, διότι προερχόταν ἀπό ὄρθιολογιστικό περιβάλλον.

Καθὼς προχωροῦσε ἡ κατάκληση, ἡ Τ. ἔδειχνε ὅλο καὶ περισσότερο ἐνδιαφέρον γιά τὴν Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία. Διάβαζε μέ προσοχή τὰ διάφορα βιβλία πού τῆς συνιστοῦσε ἡ κατηχήτρια της, κι ἔρχόταν πάντα μέ πολλές ἔρωτήσεις γραμμένες στὸ σημειωματάριό της. Ὁταν τελικά μετά ἀπό ἀρκετό καιρό κατανόησε εἰς βάθος πώς ἡ Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία εἶναι ἡ ἀληθινή Ἐκκλησία τοῦ Χριστοῦ καὶ συνεχίζει τὴν πίστη τῆς ἀρχαίας Ἐκκλησίας δήλωσε μόνη της πώς εἶναι ἔτοιμη κι ἐπιθυμεῖ νά βαπτιστεῖ.

Ἡ βάπτισή της ἔγινε σέ μυσταγωγικό κλίμα καὶ ιδιαίτερα φορτισμένη ἀτμόσφαιρα. Τὴν ἴδια μέρα τελέστηκε κι ὁ γάμος της. Ὁ Ν. δέν ἔκρυψε τὴν μεγάλην καρά του γιά τὴν τέλεση καὶ τῶν δύο μυστηρίων.

—Τά παιδιά πού θά μᾶς δώσει ὁ Θεός, ἔλεγε, θά ἔρθουμε στὴν Κορέα νά τὰ βαπτίσουμε!

Μετά τὸν γάμο τους στὴν αἴθουσα τοῦ ιεραποστολικοῦ κέντρου τὰ μέλη τῆς χορωδίας τοῦ Ἀγίου Νικολάου, πού εἶχαν ἔρθει γιά τὴν ἐβδομαδιαία πρόβα τους, εἶχαν ἐτοιμάσει δεξίωση γιά τοὺς νεόνυμφους. Τραγούδησαν ὡραῖα κορεάτικα γαμήλια τραγούδια καὶ ὁ γαμπρός καὶ ἡ νύφη ἔκοψαν τὴν καθιερωμένη τούρτα.

Μετά ἀπό λίγες μέρες λάβαμε ἀπό τὴν νύφη τὸ ἀκόλουθο e-mail, στό όποιο φαίνονται καθαρά τὰ ἀποτελέσματα τῆς χάριτος τοῦ Θεοῦ:

«...ἐνοιωσα μιά πολλή δυνατή ἐπιθυμία νά σᾶς γράψω γιά νά σᾶς εὐχαριστήσω καὶ νά ζητήσω νά μέ θυμᾶσθε στὶς προσευχές σας. Πρέπει νά ὁμολογήσω πώς ὅταν πρωτοξείησα τὰ κατηχητικά μαθήματα, ἡ καρδιά μου δέν συμμετεῖχε ὀλοκληρωτικά. Ἡμουν ροχή καὶ ἄδεια. Ἐψαχνα ἀπλῶς νά πάρω ὅλο καὶ περισσότερες πληροφορίες περὶ Ὁρθοδοξίας καὶ προσπαθοῦσα νά κατανοήσω καὶ νά ἐρμηνεύσω τὰ πάντα μέ τὴν πλογική. Ὁμως, ἀπό τὴν ἡμέρα τῆς βαπτίσεώς μου νοιώθω νά μέ κατακλύζει μιά ἀπέραντα μεγάλη καὶ ἀνέκφραστη εύτυχία. Ἀκόμα καὶ τώρα πού σᾶς γράφω, ρέουν δάκρυα χαρᾶς ἀπό τὰ μάτια μου. Αἰσθάνομαι βαθειά εὐγνωμοσύνη πού ἀξιώθηκα νά γνωρίσω τὴν ἀληθινή Πίστη καὶ τὸν ἀληθινό δρόμο πρός τὸν Θεό μέσα στὴν Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία. Ὁταν τὶς Κυριακές συμμετέχω στὴ Θ. Λειτουργία νοιώθω μέσα μου τόσο καὶ τέτοια πληρότητα χαρᾶς, πού ἀδυνατῶ νά τὴν ἐκφράσω μέ λόγια. Ἀναλογίζομαι τὸ μέγεθος τῆς εὐηλογίας πού μοῦ χάρισε ἡ ἀγάπη πού τοῦ Θεοῦ ἀξιώνοντάς με νά Τόν πιατρεύω ἀληθινά μέσα στὴν παρουσία τῶν ἀγγέλων, τῶν ἀγίων καὶ τοῦ Σωτῆρα μας Ἰησοῦ Χριστοῦ. Κατά τὸν διάρκεια τῆς ἐβδομάδας μέ λαχτάρα περιμένω νά ἔρθει ἡ Κυριακή γιά νά βρεθῶ στὴν Ἐκκλησία. Κι ὅταν συμβεῖ κάποτε νά ἔχω ύπορεσία, νοιώθω μεγάλη ἀπογοήτευση στὴν παρουσία τῶν ἀγγέλων μέ τὸν Θεό! Σήμερα καθημερινά καὶ συλλογίστικα πώς ὅλα σᾶς μᾶς συμβαίνουν ἔχουν κάποιο σκοπό, καὶ μάλιστα μ' αὐτὸ τὸν τρόπο ἐκπληρώνεται τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ στὴ ζωή μας. Ἀναρωτιέμαι πῶς ἔγω ἀξιώθηκα νά λάβω τόσα θαυμαστά δῶρα ἀπό τὸν Θεό! Καθημερινά βλέπω τὴν πίστη μου νά αὔξανει καὶ νά βαθαίνει. Λαχταρῶ μ' ὅλη τὴ δύναμη τῆς ψυχῆς μου νά γίνω μιά καλή καὶ πιστή Ὁρθόδοξη χριστιανή, πάντα μέ τὴν βοήθεια τοῦ Θεοῦ...».

Αθ. Δ. Κοντογιαννακοπούλου

Ρωσικός προεπαναστατικός χάρτης της έπαρχιας Καζάν.

Τό πρωτοποριακό ιεραποστολικό ἔργο ΤΟΥ ΡΩΣΟΥ ΘΕΟΛΟΓΟΥ ΚΑΙ ΓΛΩΣΣΟΛΟΓΟΥ Ν. Ι. Ιλμίνσκι (1821-1891)

Στά τέλη του 19ου αι. τό Καζάν, μέ τήν Ἔκκλησιαστική Ἀκαδημία του, είχε γίνει ἔνα μεγάλο ιεραποστολικό κέντρο. Ἡ περίφημη ἐκείνη Ἀκαδημία δέν ἀνέδειξε μόνο πολλούς λαμπρούς ιεραποστόλους, πού ἐργάσθηκαν ἀποτελεσματικά ἀνάμεσα στίς εἰδωλολατρικές φυλές της ρωσικῆς ἐπικράτειας, καί κυρίως της Σιβηρίας, ἀλλά καί πλειάδα σοφῶν ἐπιστημόνων, ὅπως τόν μεταφραστή τοῦ κορανίου Σαμπλούκωφ, τόν μελετητή τοῦ βουδισμοῦ Μπομπριβνίκωφ, τόν γηλωσσολόγο Ιλμίνσκι κ.ἄ.

Οι γραμμές πού ἀκολουθοῦν ἀναφέρονται στό ἔργο τοῦ τεμενεταίου, πού ἀναδιοργάνωσε ριζικά τίς μεθόδους ιεραποστολῆς της Ρωσικῆς Ἔκκλησιας, πραγματοποιώντας ἔνα πρωτοποριακό σχέδιο εὐαγγελισμοῦ τῶν μουσουλμάνων Τατάρων.

Ο Νικόλαος Ιβάνοβιτς Ιλμίνσκι (1821-1891) ἀποφύτησε ἀπό τήν Ἔκκλησιαστική Ἀκαδημία τοῦ Καζάν τό 1846. Ταξίδεψε γιά ἀρκετά χρόνια στήν Ἀνατολή (Συρία, Αἴγυπτο, Περσία), ὅπου μελέτησε τίς ἀνατολικές γηλώσσες, κυρίως τήν ἀραβικήν. Ἀπό τό 1861 ὡς τό 1872 διετέλεσε καθηγητής τής ταταρικῆς καί τῆς ἀραβικῆς στήν Ἀκαδημία. Τό 1872 διορίστηκε διευθυντής τοῦ Παιδαγωγικοῦ Σεμιναρίου Ιθαγένων, πού ίδρυθηκε τότε στό Καζάν, καί στή θέση αὐτή παρέμεινε ὡς τό θάνατό του.

Χάρη στόν σκληρό προσωπικό μόχθο του, ἀλλά καί τήν εύφυΐα του, ὁ Ιλμίνσκι ἀναδείχθηκε σέ ἄριστο θεολόγο, μέ βαθειά γνώση τῆς Ἁγίας Γραφῆς καί τῆς ὄρθόδοξης θείας Λατρείας, καθώς καί σέ ἀξιόλογο γηλωσσολόγο. Ἀπό τίς ἀρχαῖες γηλώσσες κατόρθωσε νά μάθει τήν ἑβραϊκή, τήν ἑλληνική καί τή λατινική· ἀπό τίς ἀνατολικές τήν ἀραβική, τήν περσική καί στοιχεῖα τῆς τουρκικῆς· καί ἀπό τίς γηλώσσες τῶν ιθαγενῶν τῆς ρωσικῆς αὐτοκρατορίας τήν ταταρική, τήν τσερεμισική, τήν τσουβασική, τήν κιργιζιανή, τή μορντιβινική, τήν ἀλταϊκή, τή γιακουτική καί μερικές ἄλλες μικροτέρων ἔθνοτήων. Ἡ τεράστια αὐτή κατάρτισή του τόν ἔφερε στό προσκόνιο σάν ἐμπνευστή μιᾶς πρωτοφανοῦς ἐκπαιδευτικῆς ιεραποστολικῆς κινήσεως μέ κέντρο τό Καζάν.

Τά αἱτία γιά τή δημιουργία τῆς κινήσεως πρέπει νά ἀναζητηθοῦν στό θηλιβερό γεγονός τῆς μεταστροφῆς τῶν ὄρθοδόξων Τατάρων στόν μωαμεθανισμό. Ἡδη ἀπό τά τέλη τοῦ 18ου αι. είχαν παρουσιαστεῖ μεμονωμένα περιστατικά ἐξωμοσίας, ἡ ὁποία ὅμως πῆρε μαζικό χαρακτήρα στά μέσα τοῦ 19ου αι. Καί δέν εἶναι δύσκολο νά καταλάβουμε τό γιατί: "Οταν, τρεῖς αἰῶνες νωρίτερα, ὁ θρυλικός τσάρος Ιβάν ὁ Τρομερός (1533-1584) κατέκτησε τά βασίλεια τοῦ Καζάν (1552) καί τοῦ Ἀστραχάν (1556), καί στή συ-

νέχεια ὀλόκληρη τή βορειοανατολική Ἀσία, πολυάριθμες νέες φυλές καί ἐθνότητες, μή χριστιανικές, ἐνσωματώθηκαν στόν πληθυσμό τοῦ ρωσικοῦ κράτους. Εἰδικότερα στίς ἐπαρχίες Καζάν καί Ἀστραχάν κατοικοῦσαν Τάταροι καί ὑποτελεῖς σ' αὐτούς Τσερεμίσοι, Τσουβάσοι, Μορντιβίνοι, Βοτιάκοι, Ναγκαΐτσοι καί Μπασκίροι, ἐνώ στήν περιοχή τοῦ Κάτω Βόλγα ἐγκαταστάθηκαν στίς ἀρχές τοῦ 17ου αι. οι Καλμούκοι. Στήν πλειονότητά τους οι λαοί αὐτοί ἦταν σαμανιστές, ὑπῆρχαν ὅμως ἀνάμεσά τους καί ἀρκετοί μουσουλμάνοι.

Ο ἐκχριστιανισμός τους ἀρχισε ἀμέσως. Ἡ μεταστροφή τους στή ὄρθόδοξη πίστη δέν παρουσίασε ἀρχικά μεγάλες δυσκολίες. Οι πληθυσμοί ὅμως τῶν ιθαγενῶν ποὺ βαπτίστηκαν τότε, παρέμειναν μέσα στό τέλμα τῆς ἀμάθειας. Ἄν καί τυπικά μέλη τῆς Ὀρθόδοξης Ἔκκλησίας, ούσιαστικά ἦταν ἀκατήκητοι, στερημένοι ἀπό κάθε ἐκκλησιαστική διδαχή καί ἀνίκανοι νά γνωρίσουν τή χριστιανική ἀλήθεια, ἀφοῦ ἀγνοοῦσαν τή ρωσική γηλώσσα. Οι προσπάθειες τῆς ρωσικῆς κυβερνήσεως γιά τήν ἐδραίωση τοῦ χριστιανισμοῦ περιορίζονταν σέ ἀτελέσφορα ἐξωτερικά μέτρα - δόνησίες, ἀμοιβές καί τιμωρίες.

Στό μεταξύ ὁ μωαμεθανισμός, μέ τήν ὑποστήριξη τῶν ἰσλαμικῶν κέντρων τῆς κεντρικής Ἀσίας, γινόταν ὅποι καί ἰσχυρότερος στούς συνοικισμούς τῶν Τατάρων, καθώς ἐμφανίζοταν μέ ἔνα ἄρτιο σύστημα δογματικῆς διδασκαλίας, συγκροτημένο ιερατεῖο καί καπά ὄργανωμένα σχολεῖα κοντά στά τζαμιά. Οι βαπτισμένοι ἀλλά ἀκατήκητοι καί ἀδιαφώτιστοι Τάταροι δέν είχαν σχεδὸν τίποτα κοινό μέ τήν Ὀρθόδοξηα ὡς πρό το πνεῦμα καί τά ἔθιμα, ἐνώ ἀπεναντίας συνδέονταν κι ἀπό τίς δύο αὐτές ἀπόψεις μέ τόν μουσουλμανικό πληθυσμό. Μετά τούς Τατάρους καί ἀλλοί ιθαγενεῖς -Τσουβάνοι, Τσερεμίσοι, Μορντιβίνοι- ἀρχισαν νά ἀποδέχονται τό Κοράνιο. Ἔτσι, στά μέσα πιά τοῦ 19ου αι. ἡ γενική ἀποστασία ἀπειλοῦσε νά καταποντίσει ὀλόκληρη τήν περιοχή στό πέλαγος τοῦ Ἰσλάμ.

Κάθε προσπάθεια τῶν ἐκκλησιαστικῶν ἀρχῶν νά ἐνισχύσουν τό χριστιανισμό ἀποδείχθηκε ἀναποτελεσματική. Ὀρθόδοξα βιβλία στήν ταταρική γηλώσσα δέν ύπηρχαν. Ἀλλά καί οι ὑπάρχουσες τότε μετα-

φράσεις τῆς Ἁγίας Γραφῆς καί ἐνός Προσευχηταρίου δέν είχαν προσφέρει τίποτα στό ιεραποστολικό ἔργο: Οι Τάταροι δέν τίς χρησιμοποιούσαν, καί κανένας δέν μποροῦσε νά ἐξηγήσει τό γιατί!

Ἡ ἀνάγκη μιᾶς ριζικῆς ἀλλαγῆς στόν τρόπο έπικοινωνίας μέ τούς ντόπιους, ἀλλαγῆς πού πρωταρχικά θά σχετίζοταν μέ τή γηλώσσα τους, ἦταν αἰσθητή. Τί ἀκριβῶς ὅμως ἐπρεπε νά γίνει; Τό πρόβλημα λύθηκε ἀπό τόν Ἰλμίνσκι.

Τό 1847 συγκροτήθηκε μιά ἐπιτροπή στήν Ἔκκλησιαστική Ἀκαδημία τοῦ Καζάν γιά τή μετάφραση τῶν ιερῶν καί λειτουργικῶν βιβλίων στήν ταταρική γηλώσσα. Οι μεταφράσεις ἐκπονούνταν ἀπό τά μέλη τῆς ἐπιτροπῆς στό ἐπίσημο ταταρικό γηλωσσικό ιδίωμα τοῦ Κορανίου καί μέ ἀραβικούς χαρακτῆρες, ἀφοῦ ταταρική γραφή δέν ύπηρχε τότε.

Ο Ιλμίνσκι, τό βασικότερο μέλος τῆς ἐπιτροπῆς καί ὁ κύριος μεταφραστής-διορθωτής, μόχθησε ἔνδεκα χρόνια γιά τή μεταφραστική ἐκείνη ἐργασία. Στό διάστημα αὐτό πραγματοποίησε καί τά ἐκπαιδευτικά του ταξίδια στήν Ἀνατολή, πού τόν βοήθησαν νά τελειοποιηθεῖ στήν ἀραβική γηλώσσα. Κατά τήν παραμονή του στό Κάιρο, κέντρο τοῦ ισλαμισμοῦ, διαπίστωσε τήν πληρότηταν τῆς ιεραποστολῆς της ταταρικής γηλώσσας. Τούτη τήν παραμονή του στό Κάιρο, κέντρο τοῦ ισλαμισμοῦ, διαπίστωσε τήν πληρότηταν τῆς ιεραποστολῆς της ταταρικής γηλώσσας.

Κιργίζα

Οστιάκα

Τσουβάσα

Έπιστρέφοντας στή Ρωσία, ήρθε σέ αմεση έπικοινωνία μέ τους Τατάρους καί αλλούς ιθαγενεῖς. Ή έπικοινωνία αυτή, σέ συνδυασμό καί μέ τή μαζική άποστασία τών βαπτισμένων Τατάρων κατά τήν έποκή έκεινη, τόν έκανε ν' αλλάξει ριζικά τήν ώς τότε άπόψεις του καί τόν επεισε γιά τήν έπιτακτική άναγκη ριζικής μεταρρυθμίσεως τού μεταφραστικού έργου.

Ή ούσια τῆς μεταρρυθμίσεως άφορούσε πρωταρχικά τή γλώσσα, τό πιό σπουδαίο καί βασικό οπλού κάθε ιεραποστόλου.

Άπο τής πολύχρονες μελέτες του ο Ιλμίνσκι κατέληξε στής έξης διαπιστώσεις: Ή ταταρική γλώσσα διακρίνεται α) στήν έπισημη λογοτεχνική, τήν «καθαρεύουσα», τού Κορανίου καί τῶν τζαμιών, καί β) στή ηλική, τή «δημοτική». Ή πρώτη, πλόγω τῆς ειδικής έκτιμήσεως τῶν Τατάρων πρός τήν περσική καί τήν ἀραβική, είναι γεμάτη από περσικές καί ἀραβικές λέξεις καί έκφρασεις, πού ή χρήση

τους δέν ύπαγεται σέ ἀκριβεῖς καί σταθερούς κανόνες, γι' αύτό είναι προστή μόνο στούς μουστάδες (μουσουλμάνους ιερωμένους) καί τούς μορφωμένους ηλιϊκούς. Ή δεύτερη, πού χροσιμοποιεῖται στήν καθημερινή ζωή, δέν έχει -έτσι πίστευαν ώς τότε καί οι ίδιοι οι Τάταροι- τόν πλοῦτο, τήν κομψότητα καί τήν εύκαμψία πού άπαιτούνται γιά τήν ἐκφραστή λεπτών νομάτων, άφορημένων έννοιῶν καί ύψηλῶν ἀληθειῶν. Ή μωαμεθανική προπαγάνδα, πλοιόν, γινόταν στήν έπισημη ταταρική, τήν «καθαρεύουσα», τήν

όποια ὅμως ή ήταν δέν χροσιμοποιούσε· τή μάθαινε μόνο στά σχολεῖα. Γι' αύτό καί ο

μουσουλμανικός κλῆρος έδειχνε έκπληρωτικό ζῆλο γιά τήν ίδρυση σχολείων στά ταταρικά χωριά, στοχεύοντας έτσι στήν έξαπλωση τού ισλαμισμοῦ. Καί πράγματι, ή «καθαρεύουσα» ταταρική καί τά ταταρικά σχολεῖα στάθηκαν στή Ρωσία φυτώρια καί προμαχῶντες τού Ισλάμ.

Μετά τής παραπάνω διαπιστώσεις, ο Ιλμίνσκι κατέληξε στό συμπέρασμα ότι ή «δημοτική» ταταρική, ή γλώσσα τού ήταν ή μόνο πού μπορούσε νά άνταποκριθεῖ στούς σκοπούς τού χριστιανικού ιεραποστολικού έργου καί νά έξουδετερώσει τήν έπιρροή τού Ισλάμ, άφού ήταν κατανοητή ήπ' οὖτος, άκομα καί ήπ' έκεινους πού δέν είχαν φοιτήσει σέ σχολεῖο. Τό 1858 έγραφε: «Οι μεταφράσεις, γιά νά έχουν ούσιαστική χροσιμότητα στήν χριστιανική διαφώτιση τῶν βαπτισμένων Τατάρων, πρέπει νά γίνονται σέ γλώσσα άπόλυτα κατανοητή σ' αύτούς, δηλαδή στή γλώσσα πού μιλᾶνε, γιατί γλώσσα γραπτή δέν έχουν. Γιά νά κοπεί μάλιστα κάθε δεσμός τους μέ τόν μωαμεθανισμό, άκομα καί τό άλφάβιτο πού θά χροσιμοποιηθεῖ σ' αύτές τής μεταφράσεις πρέπει νά είναι τό ρωσικό, διασκευασμένο έτσι πού νά άντιστοιχεῖ στούς ταταρικούς φθόγγους».

Γιά νά έπαλιθεύσει πρακτικά τό συμπέρασμά του, ο Ιλμίνσκι μετέφρασε στή ηλική ταταρική τήν εύαγγελική περικοπή τῆς θεραπείας τού παραπλύτου στή Βηθεσδά (Ιω. 5: 1-15) καί τή διάβασε σέ μικρά Ταταρόπουλα. Τά παιδιά όχι μόνο κατάλαβαν άπόλυτα τή μετάφραση, άλλα διόρθωσαν καί μερικές άπο τής έκφρασεis τού Ιλμίνσκι! Κι ένας άσπρομάλλης γέρος, βαπτισμένος ήπ' τά νιάτα του, άκούγοντας κάποιες προσευχές μεταφρασμένες στή μητρική του γλώσσα, έπεσε στά γόνατα, μπροστά σέ μιάν είκόνα, καί εύχαριστης μέ δάκρυα τό Θεό, έπειδή τόν άξιωσε του πλάχιστο μιά φορά στή ζωή του νά προσευχηθεῖ όπως έπρεπε.

Ή πεποίθηση τού Ιλμίνσκι, ότι έπρεπε νά υιοθετηθεῖ ή η ηλιϊκή ταταρική γλώσσα στής έκκλησιαστικές μεταφράσεις, έγινε πιά τόσο σταθερή, ώστε τό 1858 παραιτήθηκε άπο τή μεταφραστική έπιτροπή τῆς Έκκλησιαστικής Ακαδημίας, ή όποια στήν συνέχεια διαλύθηκε.

(Συνεχίζεται)

M.S.P.

Γιακούτια όμως ή ήταν δέν χροσιμοποιούσε· τή μάθαινε μόνο στά σχολεῖα. Γι' αύτό καί ο

NOMOKANONIKA

Έρωτηση:

Έπιτρέπεται κατά τήν ὥρα τού μυστηρίου τού γάμου νά γίνεται σύγχρονη μετάφραση σέ μιά ήπη γλώσσα άπο τόν ίδιο τόν ιερέα ή ήπη γλώσσα ήπη πρόσωπο;

Άπαντηση:

Ή έρωτηση αυτή έρχεται ώς συνέχεια τῆς προηγούμενης έρωταποκρίσεως «σέ ποιά γλώσσα πρέπει νά μεταδίδουμε τό εύαγγελικό μόνυμα» (Ιαν. - Μάρτ. 2007).

Έχοντας, πλοιόν, ύπόψη μας τή δυνατότητα νά μεταφράζουμε καί νά μεταφέρουμε τήν εύαγγελική ήπη θείας στήν ήπη γλώσσα στήν ήπη, θά πέγαμε ότι πολύ περισσότερο έχουμε τήν δυνατότητα νά μεταφράζουμε μία ιερή ήπη γλώσσα στήν ήπη γλώσσα είναι κατ' ούσιαν μή έπαναλημβανόμενα. Ήτσι π.χ. στό μυστήριο τῆς έξομοιογήσεως δέν έχαγορεύουμε πάλι τίς άμαρτίες, τίς όποιες έχουμε έξομοιογηθεῖ καί γιά τής όποιες έχει δοθεῖ ή ήφεστη ήπη τόν πνευματικό μας.

Έπιστησ καί στό μυστήριο τῆς θείας Εύχαριστίας δέν τελούμε τή θεία πειτουργία μέ δρτο καί ούνο πού έχουν καθαγιασθεῖ σέ προηγούμενη πειτουργία (πρβλ. Παν. Μπούμη, Κανονικόν Δίκαιον, Ήκδ. Γ', Άθηνα 2000, σελ. 103, ύποσ. 106).

Ό εν πλόγω κίνδυνος, πλοιόν, τού διπλασιασμοῦ καί τῆς έπαναληψεως τού μυστηρίου τού γάμου έλλοχεύει, όταν ή μετάφραση γίνεται παραπλήθως μέ τήν έκφωνη τού πρωτότυπου κειμένου καί μάλιστα ήπη ιερέα, ή όποιος φέρει καί τήν ιερατική του άμφιεση (έπιτραχηλίον κ.π.). Φυσικά πολύ περισσότερο δέν έπιτρέπεται ή μετάφραση νά γίνεται ήπη τόν ιερέα.

Διαφέρει τό πράγμα, όταν ή μετάφραση γίνεται ήπη ηλιϊκό, ή όποιος τυχαίνει νά γνωρίζει πολύ καθίσταται ήδιαιτέρως άναγκαία, όταν τά δύο πρόσωπα δέν γνωρίζουν τήν ήδια γλώσσα, καί ένεκα τού ήπη πρέπει νά άντιλαμβάνονται καί νά κατανοοῦν τά περιγόμενα στό μυστήριο καί νά συναίνουν σ' αύτά, καθότι ο γάμος είναι καί μία συμφωνία μεταξύ τῶν συζύγων.

Έδω πρέπει νά ηλάβουμε ύπόψη έκτός τῶν ήπηων προϋποθέσεων, οι όποιες χρείζονται γιά τήν ήπη μεταφορά τού περιεχομένου ήπη τήν μιά γλώσσα στήν ήπη προϋπόθεση - ήπη, ή όποια είναι ήπη παραπλήθη γιά τήν κανονική τέλεση τού μυστηρίου. Καί αυτή είναι ότι δέν πρέπει νά έπαναλαμβάνεται, νά διπλασιάζεται τό μυστήριο στά ήδια πρόσωπα.

Όπως δέν έπιτρέπεται νά άναβαπτίζουμε δύο καί τρεῖς φορές τά νήπια (πρβλ. μζ' άποστολικό κανόνα), πράγμα τό όποιο, δυστυχώς, γίνεται πολλές φορές γιά πλόγους συμφεροντολογικούς ήπη μερικούς μετανάστες στήν Έλλαδα καί όπως δέν έπιτρέπεται νά άναχειροτονοῦνται στόν ίδιο βεβαίως βαθμό οι κληρικοί (πρβλ. τόν έπιτραχηλίον κανόνα), έτσι καί άναλογία δέν έπιτρέπεται νά διπλασιάζεται καί τό μυστήριο τού γάμου στό ίδιο άνδρογυνο.

Έδω έπι τή εύκαιρια θά πέγαμε ότι τό μυστήριο τού γάμου έχει κάποια άναλογία καί μέ τό βάπτισμα γιατί καί μέ τό μυστήριο αύτό έπιτυχάνεται μία άναγκανη στών σκέσεων τού άνδρογυνου πού διαταράχτηκαν μέ τήν πτώση τῶν πρωτοπλάστων, έπως καί μέ τό βάπτισμα

Παν. Ι. Μπούμης

«τῶν δέ μαθητῶν καθώς ηύπορεῖτό τις ὕρισαν ἔκαστος αὐτῶν εἰς διακονίαν πέμψαι τοῖς... ἀδελφοῖς»

(Πράξ. Ια' 29)

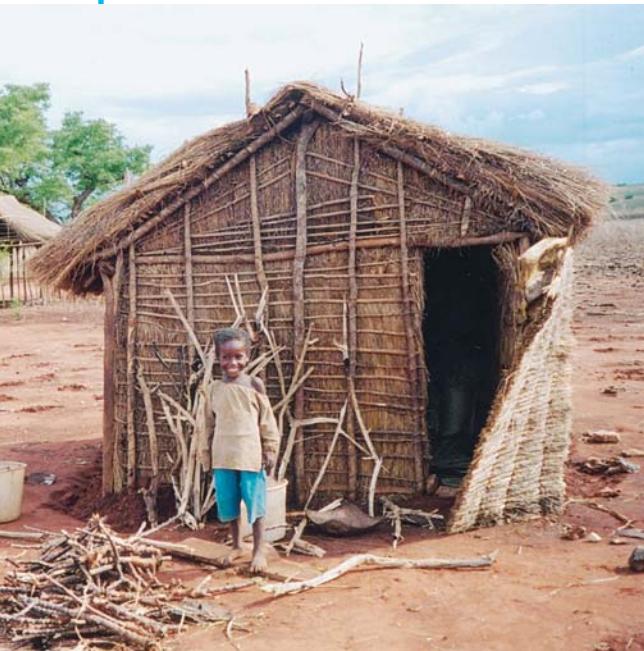
Από 1-1-2007 έως 31-3-2007 προσεφέρθηκαν στο Γραφεῖο Έξωτερικῆς Ιεραποστολῆς τῆς Αποστολικῆς Διακονίας τά παρακάτω χρηματικά ποσά γιά τό ιεραποστολικό έργο ἀπό τούς:

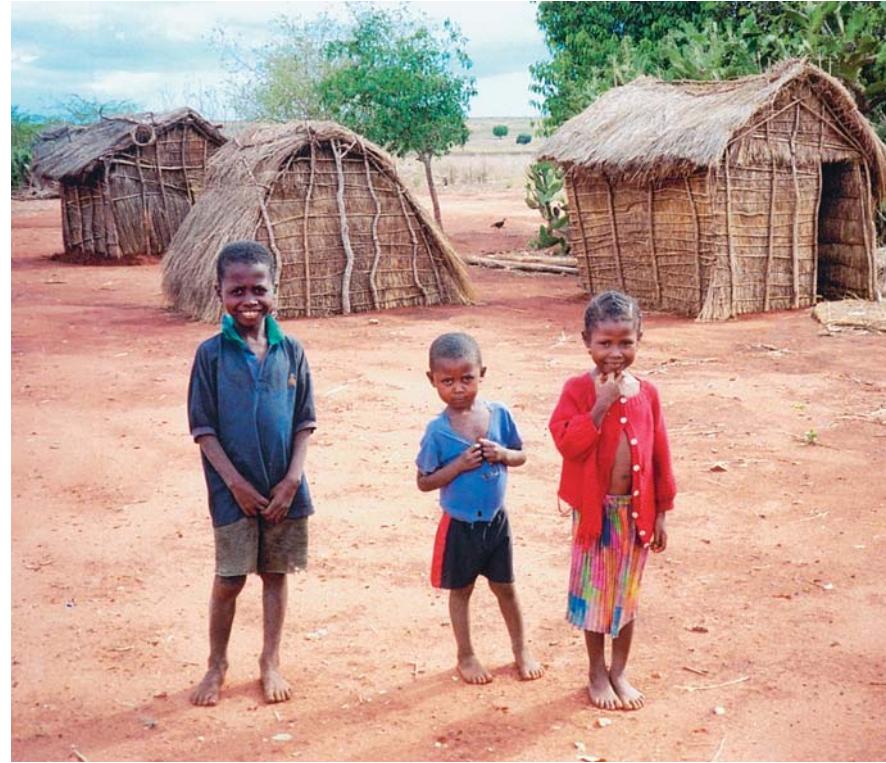
Άγρεβη Δ. 50 • Άθανασιάδη Ν. 50 • Άλιαστη Ε. 80 • Άλεξανδρόπουλο Δ. 250 • Αλικάκο Γ. 121,15 • Άναγνωστοπούλου Ε. 900 • Άναστασάκη Α. 100 • Άναστασιάδου Σ. 45 • Άντωνακόπουλο Ι. 110 • Άντωνάτου Π. 50 • Άντωνιάδου Α. 100 • Άντωνιάδου Χ. 200 • Άνώνυμο (Γ.Ε. 6) 300 • Άνώνυμο (Α.Α. 3482) 50 • Άνώνυμο (Γ.Ε. 656) 30 • Άνώνυμο (Γ.Ε. 94) 50 • Άνώνυμο (Α.Α. 3474) 40 • Άνώνυμο (Γ.Ε. 219) 200 • Άνώνυμο (Α.Α. 3449) 30 • Άνώνυμο (Γ.Ε. 250) 30,10 • Άνώνυμο (Γ.Ε. 256) 100 • Άνώνυμο (Γ.Ε. 430) 10 • Άνώνυμο (Γ.Ε. 205) 40 • Άνώνυμο (Α.Α. 3451) 50 • Άνώνυμο (Γ.Ε. 607) 50 • Άνώνυμο (Γ.Ε. 249) 30 • Άνώνυμο (Γ.Ε. 616) 30 • Άνώνυμο (Γ.Ε. 631) 100 • Άνώνυμο (Α.Α. 3254) 7,42 • Άνώνυμο (Γ.Ε. 628) 100 • Άνώνυμο (Γ.Ε. 886) 100 • Άνώνυμο (Γ.Ε. 636) 649,06 • Άνώνυμο (Γ.Ε. 671) 50 • Άνώνυμο (Γ.Ε. 622) 30 • Άνώνυμο (Γ.Ε. 647) 50 • Άνώνυμο (Γ.Ε. 755) 500 • Άνώνυμο (Γ.Ε. 618) 100 • Άνώνυμο (Γ.Ε. 947) 500 • Άνώνυμο (Γ.Ε. 878) 31,97 • Άνώνυμο (Α.Α. 3512) 30 • Άνώνυμο (Γ.Ε. 7, 1010) 150 • Άνώνυμο (Α.Α. 3384) 100 • Άνώνυμο (Δ.Ε.Π. 0414) 10 • Άνώνυμο (Γ.Ε. 51) 59,40 • Άνώνυμο (Γ.Ε. 129) 50 • Άνώνυμο (Γ.Ε. 252) 100 • Άνώνυμο (Γ.Ε. 233, 257) 240 • Άνώνυμο (Γ.Ε. 212,

887) 200 • Άνώνυμο (Δ.Ε.Π. 0422) 10 • Άνώνυμο (Δ.Ε.Π. 0425) 10 • Άνώνυμο (Γ.Ε. 605) 500 • Άνώνυμο (Γ.Ε. 608) 350 • Άνώνυμο (Γ.Ε. 623) 100 • Άνώνυμο (Γ.Ε. 629) 50 • Άνώνυμο (Γ.Ε. 630) 100 • Άνώνυμο (Γ.Ε. 642) 15 • Άνώνυμο (Γ.Ε. 689) 60 • Άνώνυμο (Α.Α. 3272) 70 • Άνώνυμο (Γ.Ε. 680) 150 • Άνώνυμο (Γ.Ε. 685) 1.000 • Άποστολάκη Θ. 200 • Άποστολάκου Μ. 100 • Άποστολίδου Ε. 80 • Άρβανιτάκη Α. 50 • Άρβανίτη Δ. 40 • Άργυριάδου Β. 60 • Βαθίλιανου Α. 65 • Βαρδίκου Φ. 50 • Βασιλείου Π. 200 • Βασιλοπούλου Ι. 10 • Βασιλοπούλου Σ. 40 • Βενετάκη Α. 50 • Βερβέρη Β. 50 • Βέττα Γ. 20 • Βιτωράτου Α. 50 • Βλασόπουλο Γ. 20 • Βλαστού Μ. 50 • Βλέτσα Ξ. 50 • Βούζαθη Θ. 30 • Βουσουρά Ε. 20 • Βουτσά Α. 180 • Βουτυράκη Θ. 30 • Γανωτῆ Κ. 30 • Γασιά Γ. 100 • Γαϊτάνη Β. 30 • Γεωργιάδου Κ. 20 • Γεωργίου Ι. 50 • Γεωργόπουλο Ν. 15 • Γεωργόπουλο Π. 15 • Γεωργούλεα Α. 10 • Γκανασούλη Τ. 80 • Γκιουζέπη Ε. 10 • Γκοντόπουλο Δ. 90 • Γκότση Χ. 50 • Γκραικιώτου Ε. 10 • Γλυκιώτου Α. 40 • Γραμματικῆ Α. 50 • Γυμνάσιο «Ζάννειο» Α' τάξη 50 • Γώγου Δ. 100 • Δαβάκη Σ. 90 • Δεβετζῆ Γ. 50 • Δεδούση Α. 20 • Δεληγιάννη Δ. 50 • Δεληνικόπουλο Α. 100 • Δημαράτου Ο. 130 • Δημητρίου Ν. 35 • Δημητρίου Α. 10 • Δημητρίου Π. 200 • Δημοτ. Σχ. Ν Πεντέλης 260 • Δημοτ. Σχ. Δαφνούλιας 33 • Διαμαντοπούλου Ε. 350 • Διαμαντοπούλου Μ. 20 • Διοβουνιώτου Α. 20 • Δούση Θ. 60 • Δρακουλά-

Εἰκόνες ἀπό ἓνα χωρίο
στή Μαδαγασκάρη

Γ. 30 • Λάμπρου Έ. 150 • Λάμπρου Ι. 300 • Λατσαρᾶ Ι. 5 • Λέλη Γ. 30 • Λέττα Ά. 20 • Λιόλιου Χ. 20 • Λοϊζου Σ. Έ. 120 • Λοϊζο Σ. Κ. 40 • Λουδάρο Έ. 60 • Λούκο Κ. 35 • Λουθούδη Ρ. 25 • Λυκογιάννη Δ. 5 • Λυκούργου Π. 250 • Λυμπερακάκο Ι. 20 • Λύρα Π. 450 • Μαγκλιβέρα Σ. 50 • Μάν Μ. 10 • Μανθόπουλο Κ. 2.000 • Μαντέτζη Ν. 150 • Μαντζακούφα Ά. 10 • Μαντζούνη Γ. 20 • Μανώλη Σ. 10 • Μαργέτη Α. 30 • Μάρδα Κ. 100 • Μαριάδη Α. 50 • Μαρινάκη Κ. 25 • Μαρίνου - Ξανθού Ν. 100 • Μαρκαντώνη Ν. 15 • Μάρκογλου Μ. 120 • Ματσιώτα Έ. 100 • Μελή Α. 30 • Μέμμου Ε. 20 • Μενδρινό Μ. 200 • Μηλᾶ Λ. 50 • Μήλιο Κ. 10 • Μήλιο Σ. 30 • Μητρόπολη Βεροίας 20.750 • Μητρόπολη Κορίνθου 72,61 • Μήτσιο Χ. 50 • Μονή Κεχαριτωμένης Τροιζνίας 10 • Μοσχίδου Μ. 150 • Μπακάλη Λ. 20 • Μπάμπαλη - Λιανού Ι. 20 • Μπάμπη Π. 50 • Μπαντέκα Β. Μ. 10 • Μπαντόγλου Έ. 50 • Μπέλη Β., 10 • Μπένου Μ. 10 • Μπετσαλᾶ Ν. 150 • Μπίκο Ν. 100 • Μπινιάρη Κ. 50 • Μπινίκο Ν. 100 • Μπλίκα Β. 40 • Μπογιατζῆ Σ. 20 • Μποσδίκου Α. 10 • Μπουλιέρη Ά. 70 • Μπουτζέλη Ζ. 10 • Μπούχη Μ. 100 • Μυλωνᾶ Μ. 200 • Ναθαναήλ Έ. 10 • Νάννου Ε. 40 • Ναό Άγ. Βασιλείου 100 • Ναό Άγ. Νκοιλάου Άσύλου Άνιάτων 475 • Ναό Άγ. Παντελεήμονος 200 • Ναό Κοιμ. Θεοτόκου Σκοπέλου 100 • Νασοπούλου Δ. 20 • Νεστόγλου Μ. 100 • Νικολούδάκη Π. 150 • Νομικό Θ. 120 • Νούσην Έ. 250 • Ντάμπαλη Έ. 10 • Ντέλη Κ. 15 • Ντόκα Π. 300 • Ντούνη Ά. 4.000 • Όρφανο Β. 150 • Όρφανο Έ. 20 • Παιδοβρεξάκη Ι. 50 • Παλαιοκρασά Μ. 50 • Πανούση Μ. 150 • Παπαβασιλείου Α. 30 • Παπαβασιλείου Α. 5 • Παπαγατσᾶ Έ. 10 • Παπαγιάννη Τ. 100 • Παπαγεωργίου Γ. 50 • Παπαγεωργίου Ε. 10 • Παπαγεωργίου Μ. 900 • Ψαρρῆ Ι. 10.

Έπιμελεια:
Ευάγγελος Δ. Ζουρδούμης

30 • Παπαδοπούλου Ώ. 20 • Παπάζηγλου - Σουγιά Κ. 50 • Παπαναστασίου Ι. 50 • Παπασωτηρίου Γ. 10 • Παπουτσάκη Σ. 120 • Παππᾶ Μ. 20 • ΠαραράΡ. 100 • Πασακοπούλου Γ. 20 • ΠασσᾶΝ. 25 • ΠατσίδηΝ. 100 • ΠλατᾶΒ. 3.000 • ΠλατᾶΚ. 20 • ΠοιλυκράτηΜ. 50 • ΠοτέαΓ. 30 • ΡαδίτσαΞ. 30 • ΡανούτσοΧ. 100 • Phloridis P. 36,85 • ΡίζουΆ. 10 • ΡιτσατάκηΠ. 10 • ΡόκαΕ. 10 • ΡουμάνηΧ. 100 • ΡουσέληΔ. 300 • ΡούσσοΝ. 100 • ΣαμαρτζῆΠ. 150 • ΣαμπαζώτηΆ. 150 • ΣαραντάκηΠ. 150 • ΣαρδέληΝ. 30 • ΣάρραΠ. 20 • ΣαρτζετάκηΕ. 150 • ΣέρρουΙ. 15 • ΣιγάλιΆ. 300 • ΣιδέρηΣ. 30 • ΣιδερίδουΜ. 15 • ΣκαφιδᾶΆ. 20 • ΣούρληΧ. 100 • ΣπυροπούλουΒ. 50 • ΣτάθηΜ. 15 • ΣταμάτηΏ. 410 • ΣταματόπουλοΆ. 10 • Σταματοπούλου - ΡούσσουΆ. 120 • ΣταυριανούδάκηΈ. 200 • ΣτέφαΓ. 100 • ΣτόληΝ. 50 • ΣτυλιανοῦΝ. 8,30 • ΣφάλτουΦ. 400 • ΣχοιλήΆποιλυτρωτικήΎπεραγίαςΘεοτόκου 1.650 • ΣωτηροπούλουΕ. 10 • ΣωτρίνηΕ. 20 • ΤασιούληΆ. 10 • ΤελώνηΚ. 150 • ΤεπελίδηουΘ. 150 • ΤεροβίτουΝ. 60 • ΤζουανάκηΕ. 20 • ΤουμπίδουΖ. 10 • ΤριανταφύληουΕ. 10 • ΤσίγγανοΓ. 100 • ΤσινόγκουΛ. 5 • ΤσιριγώτηΣ. 150 • ΤσοπεληπούλουΧ. 50 • ΤσουκαλᾶΜ. 100 • ΤσουράκηΣ. 20 • ΤσουρουκτζόγλουΜ. 30 • ΦαροπούλουΕ. 40 • ΦασουλάρηΕ. 25 • ΦειδέληΛ. 100 • ΦεσσόπουλοΆ. 20 • ΦιλιππαίουΜ. 100 • ΦιλιπποπούλουΓ. 100 • ΦιλίππουΒ. 20 • ΦώτηΜ. 10 • ΧαιράκηΣ. 165 • ΧάλαρηΕ. 13 • ΧανιώτηΑ. 30 • ΧαντζάραΒ. 5 • ΧαντζάραΕ. 10 • ΧαραλάμπουΣ. 10 • ΧαρμαντᾶΧ. 50 • ΧασεκίδουΈ. 50 • ΧατζημάνωληΆ. 100 • ΧατζημάρκουΣ. 50 • ΧατζηνικολάουΜ. 20 • ΧατζηπαπᾶΜ. 30 • ΧροστάκηΓ. 50 • Χριστ. "Ενωση «ΗΕΛΠΙΣ» 20 • ΧριστόπουλοΔ. 160 • ΧωριανοπούλουΑ. 15 • ΨαθᾶΆ. 50 • ΨαρογιώργουΜ. 900 • ΨαρρῆΙ. 10.

Πάντα τά έθνη

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

- Τέλος στήν άγωνία
† ο Κ.Α.Ι. 2
- Ιεραποστολικοί προβληματισμοί
† ο Ζήλων Αμβρόσιος 3
- Κυριακή Βαΐων, ήμέρα πολημών θαυμασίων
† ο Επίσκοπος Κολουούέζη Μελέτιος 7
- Φωτογραφικό όδοιπορικό στήν ιερά Έπισκοπή Γκάνας 8
- Αντιθέσεις
† ο Κ.Α.Ι. 10
- Από τόν έορτασμό τῆς Αναστάσεως στήν Κορέα
Μ.Σ. 12
- Τρεῖς γενιές Όρθοδοξοι στή Ζιμπάμπουε
† ο Ζιμπάμπουε Γεώργιος 13
- Μητρόπολη Νιγηρίας.
Στιγμές από τή διακονία τοῦ συνανθρώπου
† ο Ν.Α. 14
- "Ενα μονοπάτι μέσα στή θάλασσα
Ε.Δ.Μ. 16
- Ποιμαντική έπισκεψη τοῦ Πατριάρχη Αλεξανδρείας
κ.κ. Θεοδώρου Β' στήν Έπισκοπή Μπουκόμπας
† ο Επίσκοπος Μπουκόμπας Ιερώνυμος 18
- Δύο e-mails δύο διαφορετικές ιστορίες
'Αθ. Δ. Κοντογιαννακούλου 22
- Τό πρωτοποριακό ιεραποστολικό έργο
τοῦ Ν.Ι. Ιημίνοκι (1821-1891)
Μ.Σ.Π. 24
- Νομοκανονικά
Πλαναγιώτης Ι. Μπούμης 27
- Δωρητές
Εύαγγελος Δ. Ζουρδούμης 28

Παρακαλοῦμε νά μήν άποστελετε έσωκλείστως γραμματόσημα άντι τοῦ ποσοῦ τῆς έτήσιας συνδρομῆς, γιατί δέν έχουμε τή δυνατότητα νά άποστέλουμε άποδείξεις είσπρόξεως.

Πάντα τά έθνη

ΒΡΑΒΕΙΟ ΑΚΑΔΗΜΙΑΣ ΑΘΗΝΩΝ

"Ετος ΚΣΤ", τεύχος 102, Απρ.-Μάιος-Ιούνιος 2007
Τριμηνιαίο έργοποστόλικό περιοδικό
ΚΩΔΙΚΟΣ 3536

* Πληροφορεῖ μέ τρόπο ίπενθυνο γιά τις δρθόδοξες ιεραποστολικές προσπάθειες άντα τὸν κόσμο.

* Ενημερώνει πάνω στήν πολύμορφη πραγματικότητα τῶν κόσμων, πού περιλαμβάνει τόσα έθνη μέ ποικίλα προβλήματα καὶ χαρίσματα.

Τιδοκήτης: Αποστολική Διακονία τῆς Έκκλησίας τῆς Έλλάδος - Ιωάννου Γενναδίου 14 - Αθήνα 115 21.

Εκδότης-Διευθύντης: Ο Επίσκοπος Φαναρίου κ. Αγαθάγγελος, Γεννιός Διευθύντης τῆς Αποστολικῆς Διακονίας τῆς Έκκλησίας τῆς Έλλαδος. Ιασίου 1, 115 21 Αθήνα.

Τίτλος: Ο Αρχιεπίσκοπος Τιράνων καὶ πάσης Αλβανίας κ. Αναστάσιος. Διετέλεσε Διευθύντης κατά τά 1981-1992.

Υπεύθυνος Σήμης: Αρχιμ. Αλέξιος Ψωίνος, Διευθύντης Υπηρεσιών τῆς Αποστολικῆς Διακονίας.

Σύνταξη - Επιμέλεια έωδεσσος: Γραφείο Εξωτερικής Τεραποστολής τῆς Αποστολικῆς Διακονίας.

Επιστολές - Έμβλαστα: «ΠΑΝΤΑ ΤΑ ΕΘΝΗ» Αποστολική Διακονία, Ιω. Γενναδίου 14 — Αθήνα 115 21 — Τηλ. 210-7272.314 - 317, 210-7272.345. Fax 210-7272.310.

Συνδρομή γιά 1 χρόνο:

Έσωτρικού	€ 5
Κύπρου	5 λιρες Κύπρου
Εύρωπης	€ 12
Λουτές χώρες	€ 14
Τιμή τεύχους	€ 1,25
* Γιά τούς φοιτητές καὶ μαθητές:	€ 2,50

* Ή την είναι συμβολή. Δέν άποστετε στήν κάλυψη τῶν έξόδων έκδοσεως, ἀλλά στήν ίπενθυνη διαμόρφωση ιεραποστολικής συνειδήσεως. Γίνονται δεκτές προσφετικές προσφορές γιά τὴν έκδοση τοῦ περιοδικοῦ.

Προστάταινος Τυπογραφείου: Νικόλαος Κάλτζιας.
Διεύθυνση: Αστραπτού 10 - 175 64 Π. Φάληρο

PANTA TA ETHNI (All Nations)
Year 26, No 102, April-May-June 2007

The aims of the quarterly magazine "Panta ta Ethni" are:

* To provide information in a responsible way on Orthodox missionary efforts throughout the world.
* To arouse awareness of the multiform reality of the modern world.

Publisher: Bishop of Phanarion Agathangelos, General Director of Apostoliki Diakonia of the Church of Greece.

Founder: Archbishop of Tirana and all Albania Anastasios Yannoulatos. He was editor during 1981-1992.

Editorial Board: Foreign Mission Office of Apostoliki Diakonia of the Church of Greece.

Letters-Remittances: "PANTA TA ETHNI" (All Nations) Apostoliki Diakonia, 14, Io. Gennadiou St. — 115 21 Athens — GREECE. Tel. ++3210.7272.345.

Subscription for 1 year:

Greece	€ 5
Cyprus	5 £ Cyprus
Europe	€ 12
Other countries	€ 14

Printed: By Apostoliki Diakonia of the Church of Greece.
Καλλιτεχνική έπιμέλεια: Αποστολική Διακονία